

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

VERPACHTING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, op WOENSDAG, den 27sten December 1848, des voormiddags te elf uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS dezer STAD, in het openbaar te verpachten:

Voor het jaar 1849:

- I. Het MODDERGELD;
- II. Het STADS CONTINGENT of het EEN VIERDE der VRACHTLOONEN van het VEER van GRONINGEN op WINSCHOTEN en op NOORDBROEK en vice versa.
- III. Het REGT van VISSCHEN, aan de Stad toekomende, in 6 perceelen.
- IV. Het STEDEGELD van de PAARDENMARKTEN.

Voor de jaren 1849 en 1850:

- V. De STADS KRANEN.
- De Voorwaarden dezer Verpachting zullen acht dagen bevoorans ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen.

GRONINGEN, 14 December 1848.

Burgemeester en Wethouders: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen maken bekend, dat op WOENSDAG, den 3den Januarij 1849, des voormiddags te elf uur, in een der VERTREKKEN op het RAADHUIS dezer Stad, door hunnen GECOMMITTEERDE, op nadere goedkeuring, in het openbaar zal worden aanbesteed, voor den tijd van één jaar:

- I. De HERSTELLING en het ONDERHOUD van de TRATEN in deze Stad.
- II. De LEVERING van GREENEN- en VURENHOUT.
- III. IDEM van STEEN, KALK, CEMENT, ENZ.
- IV. IDEM van RONGEN, SPIJKERS en IJZERWALLEN.
- V. IDEM van LOOD, ZINK SOLDEERSEL, LEIJEN en LOODGIETERS- en LEIDERS-ARBEIDSLOONEN.
- VI. IDEM van HARDSTEEN, ZERK, ENZ. en TEENHOUWERS-ARBEIDSLOONEN.

De Voorwaarden van deze Aanbesteding zullen, acht dagen bevoorans, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen, terwijl inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

GRONINGEN, 14 December 1848.

Burgemeester en Wethouders: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

VERKOOP EN VERHUURING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen gedenken, bij inschrijving met gesloten briefjes, te verkoopen of op ZATURDAG, den 30sten dezer, ter STADS SECRETARIJ moeten worden afgegeven, welke Briefjes moeten vermelden de Namen, Beroepen en Woonplaatsen der Inschrijvers en hunne Borgen, de sommen in schriftelijke en van buiten voorzien met het woord Inschrijving-briefje,

te Verkoopen:

- I. Een perceel VEEN, gelegen aan de Oostzijde van het Stad-Kanaal, Zuidwaarts van de 12de opsplitsing ten oosten bijlangs de 18de, 14de en 15de opsplitsing tot aan de 16de opsplitsing, groot 695 [ ] Ned. Roeden, zwellende ten oosten aan de Oostelijke ruggeraai van dat Kanaal.
- II. Een perceel VEEN, gelegen aan de Westzijde van het Stad-Kanaal, Zuidwaarts van de 12de opsplitsing, ten oosten bijlangs de 18de, 14de en 15de opsplitsing tot aan de 16de opsplitsing, groot 695 [ ] Ned. Roeden, zwellende ten westen aan de Westelijke ruggeraai van het Kanaal.

Dit Veen wordt verkocht op dezelfde Voorwaarden, waarvoor het onlangs, ten overstaan van den Heer Notaris Mr. J. VAN SLOOTEN, te Veendam, in het openbaar is geveild.

te Verhuuren:

- III. Het Klapmeestershuis met TUIN en BOUWLAND, groot 14 Roeden, 60 Ellen, aan den Westkant van het Stad-Kanaal bij den mond voor de Markt van Drouwen, met de HEFFING van het Klapgeld.
- IV. Het Klapmeestershuis met TUIN, aan den Westkant van het Stad-Kanaal, bij den mond voor de Markt van Buiten, met de HEFFING van het Klapgeld.

Deze beide perceelen worden aangeboden op dezelfde Voorwaarden, waarvoor dezelve op den 12den dezer op het Raadhuis te Groningen is geveild.

De Voorwaarden van dezen Verkoop en Verhuuring zullen heden ter lezing liggen bij den Heer RENTMEESTER der Stads Veenen en ter Apel, te Groningen, en de Verhuuring-Conditionen almede bij den OPZIGTER der Stads Veenen J. UNIKEN, in de Wildervank, bij welken de belanghebbenden tevens nadere inlichtingen kunnen bekomen. Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 18den Dec. 1848.

Burgemeester en Wethouders: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

INSCHRIJVING

VOOR DE

Nationale Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen roepen bij deze op al de Ingezetenen van deze Stad derzelve Tafel, welke op den eersten Januarij des jaars 1849 hun negentiende jaar zullen zijn ingetreden, om op de onder bepaalde dagen, telkens des voormiddags van half tot 12 uur, in het Raadhuis te verschijnen, ten einde het Register der NATIONALE MILITIE te worden inschreven, te weten:

WOENSDAG, den 3den Januarij 1849, welke wonen in de roode letters A, B, C, D, E, F en G;
DONDERDAG, den 4den Januarij 1849, welke wonen in de roode letters H, I, K, L, M, N, O en P;

VRIDAG, den 5den Januarij 1849, welke wonen in de roode letters Q, R, S, T, U, V, W, X, Y en Z.

erwittigen voorts de daarbij belanghebbenden:

Dat, ten einde allen twijfel omtrent de wettige woonplaats weg te nemen, deswege in art. 56 der Wet wordende de navolgende bepalingen zijn vastgesteld:
De wettige woonplaats of domicilie voor de inschrijving, op boven vermeld, wordt gehouden voor hen, die onge-

huwd zijn, de woonplaats der Ouderen en, bij overlijden van beiden, die van den eerstbenoemden Voogd; voor de gehuwden, de plaats, alwaar zij hun bestaan hebben. In twijfelachtige gevallen omtrent gehuwden, zal voor de wettige woonplaats worden gehouden die plaats, alwaar zij, op den eersten Januarij van elk jaar, tot de uitoefening van eenig Beroep patent hebben bekomen, ofwel voor het middel van het personeel en mobiliair, of dat, hetwelk in de plaats daarvan zoude mogen worden geïntroduceerd, beschreven zijn, en, voor zoo verre zij daarin niet beschreven zijn, noch patent hebben bekomen, de plaats, waar zij zich bevinden; met deze verdere bepalingen, dat zij, die in een vreemd land, uit Oude, ter oorzake van 's Lands dienst afwezend, of anderszins reis zijnde, buiten het Rijk zijn geboren, zullen worden ingeschreven binnen de plaats, alwaar zij hunne wettige woonplaats hebben; dat jongelieden, door hunnen Vader, hunne Moeder, hunnen Voogd of Curator achtergelaten, en geen bestaan hebbende, op de lijsten van die Gemeente zullen worden gebragt, alwaar hunne Ouders, hun eerst in rang benoemde Voogd of Curator het laatst hunne woonplaats hebben gehad, en, wanneer deze woonplaats niet bekend mogt zijn, of dat dezelve buiten het rijk is gelegen, op die van de plaats, alwaar zij zich bevinden.

Dat zij, die geene Ouders, Voogden of eigen bestaan hebben, zullen worden ingeschreven op die plaats, alwaar zij zich bevinden.
Dat de gealimenterden en kinderen in Godshuizen en liefdadige Gestichten zullen worden ingeschreven in de plaats, alwaar de Godshuizen zijn gelegen of de alimenterende geschiedt.

2) Dat Ouders, Voogden en Regenten volgens de Wet verplicht zijn, hunne kinderen of pupillen in persoon, of door iemand, daartoe schriftelijk door hen gemagtigd, te doen inschrijven, met opgave van alle alsdan gevraagd wordende inlichtingen, waaronder begrepen zijn de roode letter en het nummer van het huis, door den ingeschrevene bewoond.

3) Dat de aangave tot de inschrijving in geen geval hoegenaamd mag nagelaten worden, welke aanspraak op vrijstelling iemand ook zoude vermeenen te hebben, wegens militaire of schutterlijke dienst, gebreken of anderszins.

4) Dat onder de inschrijving ook begrepen zijn de gehuwden en afwezenden; zijnde de eerstgenoemden gehouden, om, ingevolge art. 17 der Wet van den 27sten April 1820, hunne bewijzen tot vrijstelling als zoodanigen op hetzelfde tijdstip over te leggen, waarop dit voor alle anderen, die aanspraak op vrijstelling hebben, is bepaald; en

5) Dat, overeenkomstig het Koninklijk besluit van den 7den Augustus 1823, no. 74, en daarop gevolgde ministeriële aanschrijving, degenen, die aan de inschrijving moeten voldoen, zich omtrent hunnen juistten ouderdom op geene andere wijze dienen te verzekeren, dan door een extract uit het geboorteregister, hetwelk voor ieder verkrijgbaar is, en ook alleen als een wettig bewijs voor den ouderdom kan worden aangenomen.

Burgemeester en Wethouders willen verder een ieder der belanghebbenden ten ernstigste hebben gewaarschuwd, zich, om welke redenen het ook zijn mogt, aan de inschrijving en aan zijne verdere verplichtingen ten aanzien van de Nationale Militie niet te onttrekken, als hebbende de Wet van den 8sten Januarij 1817 daaromtrent, in artt. 53, 167 en 168, en de Wet van den 27sten April 1820, in artt. 8, 10, 11 en 41, met de gestrengte straffen bedreigd, bestaande in eene geldboete of designatie tot de dienst zonder loting; terwijl zelfs, naar gelang der omstandigheden, met zoodanige weerspanningen zal moeten gehandeld worden, als ten aanzien van deserteurs is voorgeschreven.

Roepen voorts op diegenen, welke reeds bij de Nationale Militie dienen, en, ingevolge art. 21 der Wet van den 8sten Januarij 1817, no. 1, vermeenen mogten reclames te kunnen inbrengen, om die reclames vóór den 5den Januarij eerstkomende, op de wijze in dat artikel bepaald, ter kennis van Burgemeester en Wethouders te brengen; zullende zij daartoe ter Stads Secretarij nadere inlichtingen kunnen bekomen, en luidende het gemelde art. 21 der Wet als volgt:

„Almede zullen zich jaarlijks, vóór den vijftien Januarij, aan het Plaatselijk Bestuur in geschrifte moeten adresseren, de bij de Nationale Militie voor zich zelve dienende manschappen, die in den loop van het laatst voorleden jaar, hetzij door overlijden van eenen Vader, of wel eener Moeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der Ouderen, of eindelijk door overlijden van eenen Broeder of Broeders, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepaling bij art. 91 gemaakt, hebben verkregen, en hun ontslag diensvolgens zullen verlangen. Bij deze verzoekschriften zullen moeten worden overgelegd de noodige bewijzen, ingerigt overeenkomstig de voorschriften, bij het aangehaalde art. 91 gestatueerd. Tot het doen der voorschrevene jaarlijkse aanvragen om ontslag zijn, evenzeer als de manschappen, zelve, ook derzelve Ouderen, Voogden, Curators en Gemagtigden bevoegd.”

— Wordende de belanghebbenden bijzonder opmerksaam gemaakt op de bepalingen van gemeld artikel, met waarschuwing tevens, dat ten aanzien der zoodanigen, die verzuimen mogten hun op grond van meergemeld artikel verkregen regt op ontslag vóór den 5 Januarij in te brengen, geene toegevoegdheid gebruikt zal worden, en de verzoeken, die later ten hunnen behoeve ter bekoming van verlof of ontheffing van de werkelijke dienst mogten worden ingediend, moeten worden van de hand gewezen.

En brengen eindelijk ter kennis van diegenen, welke, tot vermindering van het contingent dezer Stad, als Vrijwilligers bij de Nationale Militie zouden willen dienen, dat zij zich tot dat einde kunnen aangeven ter Stads Secretarij, alwaar het daartoe bestemde Register ter inschrijving, gedurende de maand Januarij aanstaande, dagelijks, uitgezonderd de Zondagen, des morgens van 10 tot 12 uur, open zal liggen; zullende aan hen eene Premie van dertig guldens worden uitgereikt, wanneer zij door den Militiaars tot de dienst wordou goed gekeurd.

En opdat deze kome ter kennis van een ieder, dien zulks mogt aangaan, zal dezelve worden geplaatst in de eerstvolgende Groninger Couranten, en aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 21sten Dec. 1848.

De Burgemeester: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

De STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE te Groningen brengt bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat de NIEUWS GEBOUWDE BEWAARSCHOOL voor KLEINE KINDEREN in het Zuid-deel dezer Stad met den 1sten Mei 1849 zal worden geopend, en gesteld onder toezicht van twee BEWAAR-

SCHOOLHOUDERESSEN, van welke de eerste zal genieten een traktement van DRIEHONDERD GULDEN en VRIJE WONING, en de tweede een traktement van TWEEHONDERD GULDEN.

Zij roept mitsdien al degenen, welke genegen en bekwaam mogten zijn, om te staan naar eene dier betrekkingen, bij deze op, om zich vóór den 15den JANUARIJ 1849 schriftelijk aan te melden ter Stads Secretarij.

GRONINGEN, 11 December 1848.

Namens de Stedelijke Schoolcommissie voornoemd:
L. B. LOHMAN,
Secretaris.

De STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE te Groningen adverteert, dat de AANGAVE der KINDEREN, voor welke de TOEGANG tot eene der STADSSCHOLEN tegen den 1sten Mei 1849 verlangd wordt, ter STADS SECRETARIJ zal moeten geschieden in den loop der maand Januarij aanstaande.

GRONINGEN, 14 December 1848.

Namens de Stedelijke Schoolcommissie:
L. B. LOHMAN, Secretaris.

De SECRETARIS van de STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE te Groningen adverteert bij deze, dat er op ZATURDAG, den 6den Januarij 1849, des voormiddags van 10 tot des namiddags 1 uur, in het Raadhuis dezer Stad, zal worden GEVACEERD tot het VISEREN der AKTEN van SCHOOLONDERWIJZERS, SCHOOLHOUDERESSEN, BEWAARSCHOOLHOUDERESSEN en HUISONDERWIJZERS.

Wordende de Opgeroepenen uitgenoodigd, om alsdan schriftelijk op te geven hunne woonplaats, benevens de roode letter en het nummer hunner Behuizing.

GRONINGEN, 14 December 1848.

L. B. LOHMAN.

ITALIE.

Belangrijke berigten uit Rome.

[De berigten uit Rome, voor een paar dagen in Frankrijk ontvangen, deelden mede, dat de radikalen aldaar een' stap nader tot hun doel hadden gedaan. Zij zouden namelijk een provisioneel gouvernement benoemen, en Prus IX van zijne regten op den troon vervallen verklaard hebben. — Zoo luiden de berigten, die te Marseille door de stoomboot il Lombardo waren aangebragt, en vermeld werden door il Calambrone van Livorno en de Alba.

Deze tijding kwam niet onverwacht. Het was integendeel te verwonderen, dat de radikalen niet vroeger hunne bedoelingen hadden ten uitvoer gebragt.

Gemelde berigten hielden verder in, dat het bedoelde voorloopig bestuur uit de Senateurs van Rome en Bologna, de Gonfaloniere van Ancona bestond; — dat de Paus van de wereldlijke magt was vervallen verklaard; — dat de minister Sterni het volk had toegesproken, en aangekondigd, dat de Paus alléén onder den titel van Bisschop het regt zou hebben, om Rome binnen te komen, maar dat dit aan alle kardinalen en prelaten was verboden; — en dat het volk vol geestdrift de straten der hoofdstad had doorloopen, roepende: „Dood aan den Paus! Dood aan de kardinalen!”

De laatste berigten hebben nu getoond, dat de zaken in Rome nog niet zóó verre waren gekomen, hoewel zij er toch in dien staat verkeerden, dat het ieder oogenblik zoo verre zoude kunnen komen. De laatste berigten behelzen namelijk hoofdzakelijk het volgende:

Er is werkelijk een voorloopig Bewind afgekondigd, maar het is geen democratisch, en nog minder een republikeinsch Bewind. De heer Corsini, senator en prins, en de senator van Bologna, de heer Zucchini, zijn bekend als behoorende tot de partij der gematigden. — Wat het vervallen verklaren van den Paus betreft, als wereldlijk vorst, dit is niet geschied, noch door de kamers, noch door het Uitvoerend Bewind; de Italiaansche constituerende vergadering, welke eeriag te Rome zal bijeenkomen, zal zich met dat belangrijk vraagstuk bezig moeten houden. — Wij voegen hierbij, dat de Kamer der afgevaardigden, in de zitting van den 11den, besloten heeft de bedoelde vergadering onmiddellijk bijeen te roepen, terwijl zij tevens besloot: „dat de Paus, indien hij dit niet goedkeurde, vervallen zou verklaard worden van zijne wereldlijke magt, en dat er een nieuwe vorm van bestuur zou opgericht worden.” — Intusschen zal het voorloopig Bewind voortgaan met den staat in naam van den Paus te besturen.

GENUA, 14 December.

De gisting duurt ook hier voort. — De Corriere mercantile meldt, dat „troepen en burgers zich verenigd hebben onder het geroep van leve de Constituerende vergadering! Oorlog of ontbinding der legerkorpsen!” — Gisteren is eene deputatie naar Turin vertrokken, om van den Koning te verzoeken de vorming van eene Italiaansche constituerende vergadering en een democratisch ministerie.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 18 December.

Volgens de laatste berigten uit Hongarije is de strijd aldaar nu ernstig begonnen aan de Leitha. De veldmaarschalk Windischgrätz had gisteren eene brug bij Naumburg doen slaan, om aldaar zijn hoofdkwartier te vestigen. Langs den March opereerde de graaf Wabna. Simonich had Tynau reeds den 13den Dec. bezet en de versterkingen der Magyaren aldaar genomen, maar prins Colloredo moet daarbij gesneuveld zijn; hij trekt tegen Presburg op, waar alles zich tot de onderwerping gereed maakt.

Eene later aangekomen dépêche van den generaal Schlich meldt, dat in het gevecht, dat den 11den bij Budamir plaats had, eindelijk de overwinning na een' hevigen strijd aan de zijde van het keizerlijk leger gebleven is, en dat de generaal als overwinnaar te Kosyce is binnengerukt.

— Uit de ingekomen berigten kan men als zeker opmaken, dat de Hongaren op vele punten eene beslissende nederlaag hebben geleden. De geestdrift voor de zaak der Magyaren schijnt dan ook merklijk te bekoelen, terwijl de Oostenrijksche partij, die vooral onder den adelstand en den gezeten burgerstand vele aanhangers telt, slechts op eene gunstige gelegenheid wacht, om met kracht op te treden.

Men zegt, dat de Banus Jellachich bij eene verkenning in groot levensgevaar verkeerd heeft, en alleen aan de vlugheid van zijn paard zijn behoud te danken heeft gehad.

[Latere berigten melden, dat Presburg zich in den ochtend van den 18den dezer aan de Keizerlijke troepen heeft onderworpen en dat de opstandelingen gevlugt zijn. Ook Wieselburg en Tynau zijn door de Oostenrijkers genomen, en in laatstgenoemde stad zijn 700 der opstandelingen gevangen gemaakt.]

Van den 19den. De dagbladen deelen thans het besluit, waarbij de Hongaarsche rijkedag de troonsbeklimming van den nieuwen Keizer, als Koning van Hongarije, als usurpatie verklaard heeft, in zijn geheel mede, en daaruit blijkt, dat de rijkedag den troon van Hongarije slechts bij overlijden van den Koning vacant beschouwt, zijnde in dit geval zijn opvolger verplicht een krooningsverdrag met de natie aan te gaan. Zonder weten en bewilliging van de natie, en in hare plaats van den rijkedag, kon aan niemand het regt worden toegekend, om over het bezit van den Hongaarschen troon te beschikken. Derhalve wordt de afstand van Ferdinand I, als Koning van Hongarije, en althans de overdracht dier waardigheid op een' ander, als onwettig, en ieder, die den onwettigen gebieder gehoorzaamde, als landverrader verklaard.

FRANKFORT, 19 December.

De uit conservatieve Oostenrijksche afgevaardigden bestaande club, onder voorzitterschap van v. Schmerling, heeft gisteren weder enige versterking ontvangen, zoodat deze nu 70 leden telt. Er is bij deze fractie reeds bevestigd, om ten aanzien der Duitsch-Oostenrijksche kwestie tegen het ministerie v. Gager oppositie te maken. Daartoe heeft zij zich nauw verenigd met de linkerzijde. De oppositie zal wellicht zoo groot worden, dat het ministerie v. Gager er door in een moeilijken stand zal gesteld zijn en zich misschien niet zal kunnen staande houden. De reeds bekende bestanddeelen der oppositie tegen het ministerie v. Gager, in de Duitsch-Oostenrijksche kwestie, zijn de volgende: de Schmerlingse club (70 stemmen); de linkerzijde (110 a 115); de Jürgense club (20) en de zoogenoemde ultramontaansche club (nagenoeg 20); zoodat zich bereids tegen de voorstellen, gisteren gedaan, 220 a 225 stemmen hebben verklaard; dat getal zal waarschijnlijk nog worden vermeerderd.

Van den 21sten. Even als te Keulen en Koblenz, worden ook te Mainz de daken van onderscheidene groote gebouwen afgenomen, om kanonnen daarop te plaatsen.

Uit Rome ontvangt men de tijding, dat de keizer van den Beierseken gezant, graaf Spaur, die zooveel deel genomen heeft aan het bevorderen van de vlugt des Pausen, onlangs in zijne woning, in het gezantschaps-hotel te Rome, door twee personen des middernachts overvallen en door drie messteken zwaar gewond is. Een der moordenaars is gevat.

De generaal Zucchi moet zich gereed maken, om eerstdaags de vijandelijkheden tegen Rome te beginnen. Hij heeft de 4000 Romeinsche vrijwilligers, die te Venetië aan het oorlogsgewoone gewoone geraakt zijn, teruggeroepen.

BERLIN, 20 December.

Voor weinige dagen is door ons gemeld, dat de Russische troepen in Zevenbergen en wel in Kroonstadt zijn binnengekomen. Thans meldt de Spen. Ztg., dat er gisteren handelsbrieven uit Kroonstadt zijn aangekomen, welke de tijding van het binnenvallen der Russen bevestigen.

De heer Waldeck heeft in een' brief, geplaatst in de Nat. Ztg., met veel waardigheid geantwoord op den brief, door welken de leden van het hooggeregtshof hem verzochten, zijn ontslag te geven. Hij zal het niet doen.

HAMBURG, 20 December.

Eerstdaags ziet men hier wederom de komst van Pruisische en Hannoverse troepen te gemoet, die naar Sleeswijk en Holstein bestemd zijn, om het land te hoeden tegen alle mogelijke onderneming van de zijde der Deenen.

Naar men uit Kopenhagen meldt, heeft de Koning een proclamatie uitgevaardigd tegen het misbruiken van zijnen naam door de regering in de hertogdommen, en verklaard, te Londen klagen te zullen inleveren.

GROEBRITTANJE.

LONDON, 20 December.

Het inkomende regt op vreemde tarwe is tot 7 sh verhoogd; de prijzen van alle graansoorten blijven dalen.

Aangezien telken jare zeer vele vischschuiten en menschenlevens verloren gaan, doordien de vaartuigen meerendeels open zijn, wil men te Aberdeen een proef nemen om zoodanige schuiten te overdekken en alzoo tegen alle weder bestand te maken, waardoor zij dan tevens in staat zullen wezen om het gansche jaar op de vischvangst uit te gaan; een opene schuit kost 50 £ en de overdekte zal op 150 £ komen te staan.

Naar men vernoot, heeft de Peninsular and Oriental Steam Navigation Company aan de Britsche regering den voorslag gedaan om den over-land-post regstreeks van Southampton naar Bombay voor 50,000 £ 's jaars minder te vervoeren, dan waarvoor deze dienst thans aan het gouvernement en de Indische Compagnie komt te staan. Gedurende de laatste 10 jaren heeft het vervoeren van den over-land-post aan de Indische Compagnie ruim drie-vierde miljoen pond sterling gekost; betalende Hr. Ms. gouvernement het overige vierde, zoodat de geheele uitgaaf een miljoen bedroeg.

Blijken eenen brief van Hr. Ms. schip Amphitrite, op de kust van Afrika gestationeerd, heeft dat vaartuig alleen in den loop van dit jaar vijf slavenscheepen bemagtigd.

Van den 23sten. De stoomboot Great Western, met de West-Indische en Mexicaansche Mail, is heden te Southampton binnengekomen.

De zuicht om goud te delven neemt in Californië meer en meer toe: de meeste burgers uit Monterey zijn naar de Sacramento-rivier vertrokken en het deserteren der equipagen van schepen is aan de orde van den dag. Tot nog toe is de ware uitgestrektheid niet bekend, maar het goud is reeds gevonden over een lengte van 150 mijlen bij een breedte van 50 mijlen. Reizigers uit die streken melden nu echter, dat de berigten nopens de hoeveelheid van het goud zeer overdreven zijn, en dat de gouderters met grooten arbeid en zelfs eenig gevaar gewonnen wordt.

FRANKRIJK.

PARIS, 19 December.

De commissie belast met het opnemen der stemmen voor den president heeft heden weder de processen-verbaal van 16 departementen ontvangen. Zij heeft reeds de verkiezingen in 48 departementen onderzocht en een' aanvang gemaakt met 18 nieuwe departementen. Er ontbreken dus nog 20 departementen, met inbegrip van Corsica. Het totaal van de reeds opgemaakte stemmingen der departementen geeft voor Lodewijk Bonaparte 3,540,712, voor Cavaignac 825,061, voor Ledru-Rollin 197,628, voor Raspail 31,084, voor Lamartine 13,204.

(Het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.)

ZETIJDINGEN.

Gepasseerd te Tonnningen den 14 Dec., kapit. Donema Renske Hooites, van Greiffwald n. de Noordzee; Vlas Hendrika, van Dantsig n. Amsterdam; den 15den Pekelder Heidewika, van Amsterdam n. Rostock; Scholtens Europa, van Hamburg n. Rostock; Degenhard Wicherdina, van Hamburg n. Dantsig; den 16den van Peer Aukjen, van Stettin n. Rustrail; Kimpfer Gebroeders, van Memel n. Hamburg.

Binnengekomen te Amsterdam den 20 Dec., kapit. Hazewinkel Grietje Mollema, van Hartlepool; Ouweland Germania, van Hull; Sissingh Hermina Catharina, van Koningsbergen; Boonstra Gertrina en Woudstra jonge Eltje Dirk, beide van Bremen; de Groot de 2 Gebroeders, van Leer; den 21sten Moot Hillechiens Catharina, van Dantsig; Te Texel den 21 Dec., de Groot Margaretha, van Riga; Te Helvoet den 20 Dec., Kamminga Oldambij, van Pernau; Te Villesingen den 19 Dec., Klassen Ceres, van Riga; den 20sten Bok de Jager, van Napels; Legger Jesulina, van Riga; Te St. Helena den 2 Nov., Zeilstra Anna Maria Henriette en Sickens Leve van Nijestien, beide van Batavia naar Amsterdam; Te Tjilatjap den 10 Oct., Trip Libra, van Batavia; Te Sourabaja den 7 Oct., de Boer Louisa Maria, van Batavia; Te Londen den 19 Dec., de Boer de Vriendenschap, van Amsterdam; Arnold Ebenetzer, en den 21sten Lever Maria, beide van Groningen; Te Nijl Hellesund den 24 Nov., de Weerd fr. Groot Lankum, van Petersburg n. Amsterdam; Te Ransgats den 19 Dec., Postema juffer Fregina, van Rotterdam n. Nant. — Te Portsmouth den 19 Dec., Dronoes de 2 Gebroeders, van Groningen; Te Yarmouth den 16 Dec., Visser Maria, van Harlingen; Te Liverpool den 17 Dec., de Jonge Maria, van Rotterdam; Te Rijk Loch Ryan den 14 Dec., Kamminga Maria Laurina, van Rotterdam n. .... Te Helvoet den 15 Dec., Saurwa Goede Verwachting, van Anclam n. Amsterdam.

Binnengekomen te Texel den 23 Dec., kapit. Zeilstra Anna Maria Henriette, van Bantam; Te Graveend den 21 Dec., Legger Gertrina en Borchers Sophia, beide van Groningen. Te Portsmouth den 21 Dec., Wilmsk Hermanna Wilmsk, van Rotterdam; de Groot Sieka, van Bayonne n. Amsterdam; Te Falmouth den 21 Dec., Potjer Catharina Jantina, van Marseille; Bekkering Ariane, van Liverpool n. Rotterdam; Te Kiel den 19 Dec., Mulder Catharina, van Newcastle; Te Arendahl den 8 Dec., Buss Wilhelmina, van Riga n. Toulon; Potjer Geertruida Jacoba, van Wola-gast n. Amsterdam.

Zeilklaar te Liverpool den 18 Dec., kapit. Potjer Akke Boon, naar Rotterdam.

In lading te Genua den 16 Dec., kapit. Speelman Geertruida, voor Amsterdam; te Batavia den 28 Oct., Dekker Agneta, voor Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 20 Dec., kapit. de Jong Mina, naar Hull; den 21sten Mulder Feika Jantina, naar Nantes; Van Texel den 21 Dec., Spijtkman Hendrika Margaretha, naar Livorno; de Frede Prudentia, naar Nantes; den 23sten Verschuur Henricus Gerardus, naar Batavia; Wegener vr. Martha, naar Londen; Van Helvoet den 22 Dec., Postema Gesina, naar Londen; Lever Catharina Elisabeth, naar Plymouth; Van Brielle den 21 Dec., Bekkering de Vriendenschap, naar Rusan; Bakker Margaretha Agnes, naar Portsmouth; Van Hong Kong den 17 Oct., Muntendam van der Palm, naar Shanghai; Van Batavia den 22 Oct., Schip-pers Johanna, naar Samarang; den 24sten Jaski Catharina Johanna, naar Sourabaja; Van Sourabaja den 24 Sept., Jaski Anna en Elisa, naar Balie; den 19den Oct. de Boer Oud Nederland, naar Pro-bolinggo; Van Passarouang den 11 Oct., Gorter Johanna Maria Christina, naar Amsterdam; Van Ilfracombe den 17 Dec., Bek-kering Ariane, naar Rotterdam; Van Dantsig den 12 Dec., Scholtens Alida, naar Amsterdam; dezelve is den 14 dito uit see terug gekeerd; den 16den Hof Hermanns Jacoba, naar Bordeaux; Van Cuxhaven den 11 Dec., Sap Jantina Annachiens, naar Amsterdam; Vos Reina, naar Harlingen; Van Liverpool den 20 Dec., Lovius Anna Maria en Elie vr. Henriette, beide naar Amsterdam.

Vertrokken van Brielle den 23 Dec., kapit. de Groot Jantina, naar Stettin; Van Maassluis den 23 Dec., Kramer Adriana, naar Antuuther; Van Ransgats den 21 Dec., Postema juffer Fregina, naar Nantes; Van Dantsig den 15 Dec., Scholtens Alida, naar Amsterdam; den 16den Pit de 3 Kinderen, naar Bordeaux.

Het schip Fortuna, kapit. de Haak, van Rotterdam naar Havana, is den 17 Dec. met verlies van boegprijs, seilen, stengen, rond-houten, enz. binnengelopen.

HARLINGEN, 23 December. Vertrokken den 18den kapit. Fran-kens Verwachting, naar Engeland; den 23sten Klein Eendragt naar Londen.

ZOUTKAMP, 24 December. Binnengekomen den 21sten kapit. Karst Lambertha, van Stettin.

Lijst der Nederlandsche Schepen.

welke de mond gepasseerd zijn.

11 Dec. Boon, Jantina (Pekela), van Riga naar de Maas.
13 — Posta, Martha Alida (Pekela), v. Koningsb. n. Engeland.
14 — Landweer, de Vriendenschap (Zwole), v. Riga n. Amsterdam.
Scherpbier, Elsie (Pekela), van Riga naar de Maas.
Ull, Peter Hendrik (Krommenie), v. Riga n. Amsterdam.
Flik, de Kleinkinderen (Amsterdam), v. Riga n. de Maas.

Volgens ontvangen bericht van Christiania (Bertholmen), dato den 26ten dezer, waren aldaar binnengelopen wegens aanhoudende tegen-winden, Stuvelling, Christine Marie, van Riga; Bakker, Jantina. Als ook Meijer, Oostfrisla, v. Memel naar Rottv, met lek schip en schade aan de zeilen, moest de lading lossen om de schade te herstellen.

De Wind: den 11den W.Z.W.; den 13den en 14den W.N.W.
ELSENBUR, 14 December 1848.

BROEDZETTING, ENZ.

MAANDAG, 26 December 1848, GEENE VERANDERING.

PRIZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 22 December.

TARWE.	N. GERST.	Bl. Voer
O. Bak 44	Winter 44	Zw. 41
ditto 44	„ 44	„ 41
N. Oml. 44	„ 44	„ 44
„ 44	„ 44	„ 44
N. Old. 70 5,50	„ 44	„ 44
„ 44	„ 44	„ 44
N. Inl. 68 3,80	„ 44	„ 44
„ 68 4,20	„ 44	„ 44
O. dito 68 4,30	„ 44	„ 44
N. HOEKWEIT.	„ 44	„ 44
Gr. Zand 64 3,75	„ 44	„ 44
„ 44	„ 44	„ 44
Zw. Zand 61 3,60	„ 44	„ 44
Veen 64 3,50	„ 44	„ 44

Door de invallende vorst is er in den handel bijna niets omgegaan; de meeste artikelen werden iets hooger gehouden, alleen bij gerijven aan benoedigde gebruikers als genoteerd verkocht.

AMSTERDAM, 22 December. Van Tarwe alleen een partijje ver-kocht; 130 £ jar. Nordor f 270. — Rogge bij partij iets hooger ver-kocht; 121 £ Holst. f 138 bij partij, met de regten minder in entre-pot. — Gerst en Haver sonder handel.

Koolzaad, verkocht: Kromhorn 55. 54 p. vl.; op 9 vat in April 64 p. vl.; Sept. en Oct. 61 p. vl. — Lijnzaad: 112 £ Odessa f 255. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering williger, doch op het laatst met meer verkoopers. — Lijnolie wel zoo aangehaan. — Raapolie op 6/w. f 38,75; in de stad f 40,50; vlieg. f 37,75; Met f 36,75 a 50; Sept. en Oct. f 36 a f 35,75 a f 36. — Lijnolie op 6/w. f 27; vlieg. f 28. — Hennepolie op 6/w. f 35; vlieg. f 34.

LONDEN, 20 December. Er ging heden morgen zoo weinig om, dat de prijzen van alle artikelen nominaal dezelfde als jl. Maandag bleven. Sedert den vorigen markttag werden hier aan-gevoerd: 1110 qrs. Engelsche, 2910 qrs. vreemde tarwe; 4940 qrs. Engelsche, 2140 qrs. vreemde gerst; 530 qrs. Engelsche, 400 qrs. Iersche, 3150 qrs. vreemde haver: 1420 zakk. Engelsch meel.

LONDEN, 22 December. Ten gevolge van onbeduidenden koop-lust kon de aanwezige inl. Tarwe niet dan met moeite tot de no-tering van Maandag worden gesleten. In vreemde ging weinig om, en de notering is nominaal onveranderd. Puik Gerst tot vorigen koers gezocht. Haver in de puik kwal. onveranderd. Boonen en Erwten ferm op de notering van Maandag.

PRIS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 23 December.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 47½, 48½, 48½; Dito Cert. 3 pCt. 56½, 57, 57; Dito op rescontre 4 pCt. 78½; O. I. Leening 4 pCt. 72½. — BELGIE, bij Rothschild 2½ pCt. 40½, 41. — SPANJE, L. bij Ardoim van 85 £ 5 pCt. 10, 10½, 10½; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 9½, 10½, 10; Dito bij Dito, Onbep. Stukken, 5 pCt. 9½; Dito 3 pCt. 28½; Dito Binnenl. a 6 m. 3 pCt. 19½, 19½, 19½; Coup. Ardoim 6½, 6½; Fransche Uitg. 2½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 24½, 25½, 25½; Dito Dito 4 pCt. 25½, 26½, 26½. — RUSSLAND, Oblig. Hope 1798 en 1816 5 pCt. 99½, 100; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 99½, 99½. — POLEN, Aand. met Loten van 500 fl. 128. — OOSTENRIJK, Metall. 6 pCt. 71, 71½; Dito 2½ pCt. 37, 38; Braz. 5 pCt. 76½, 77; N. Mex. 5 pCt. 20½, 21, 21; Peru 6 pCt. 36, 37, 36; Gren. 1 pCt. 13½, 1, 1; Ecuador 2½; Venez. 2½ pCt. 19½.

Bij geringe affaire was heden de stemming in onze binnenl. fon-den bijna onveranderd. — Spaansche leste aangenamen. — Naar Portug. was tot verhoogde koersen, bij gelemeerden omzet, seer levendige vraag. — Peru blijven hunne vooruitgaande beweging vervolgen. Tot de genoteerde prijzen zijn wederom aanzienlijke partijen verhandeld. In Coupons is de prijs, na inagelijke in den beginne eene neiging tot verderen vooruitgang vertoond te hebben, weder bijna geheel als gisteren gebleven. Ook Mexiko en Venezuela meer gevraagd.

Van de overige vreemde effecten valt niets bijzonders te vermelden. Venez. Uitg. 100 £ 5½, 1; Dito Uitg. 8½, 1; Gren. Onbep. 5½ pCt. 13½, 1; Dito Uitg. 2½; Peru Coup. f 3½, 4, 34. Koers van het goud: Prolongatie 2½; Beleming 2½; Disconto 3 pCt. Laatste Prijzen te 5 uur: Integ. 2½ pCt. 48½; Ard. a 510 £ 10 a 10½; Binnenl. 3 pCt. 19½; Metall. 2½ pCt. 38; Portug. 4 pCt. 28½; Dito 3 pCt. 24½; Peru 36½; Dito Coupons f 3½.

NB Gisteren zijn Onbep. Ardoins ook 9½. AMSTERDAM, 24 December. EFFECTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Integralen 2½ pCt. 48½. Ard. a 85 p. st. 10. Dito a 150 p. st. 9½. 1. Dito Coupons (Nieuwe) 7 pCt. Dito Dito (Oude) 76½. Binnenl. 3 pCt. 19½. 1. Portug. 4 pCt. 28½. 1. Dito 3 pCt. 24½. Mexik. 2½ pCt. 19½. Peru 36½, 34½, 35½, 34½, 1, 1, 34½, 34½. Dito Coup. f 3½. 2½. Belg. bij Rothschild 2½ pCt. 41. Van de genoteerde fondsen verdient alleen Peru eene bijzondere vermelding, waarin aanzienlijke partijen tot veel verlaagde koersen omgezet zijn. Daarentegen was er tot verhoogde prijzen zeer veel vraag naar Mexikanen.

ADVERTENTIE.

NATUURKUNDIG GENOOTSCHAP.

Op MORGEN, WOENSDAG, den 27sten December 1848, Sprekers: Prof. W. A. ENSCHEDÉ, in plaats van Dr. C. U. J. HUBER, en Prof. H. C. VAN HALL.

ZEEMANSCOLLEGE DE GRONINGER EENDRAGT.

ten Huize van de Wedw. BONTKEOE, op DONDERDAG, den 28sten December 1848, des avonds te zeven uur. Namens de Directie: A. SWAAGMAN, Secretaris.

PICTURA.

JAARLIJSCH VERGADERING van het KUNSTLIE-VEND GENOOTSCHAP ter aanmoediging en beoording van TEEKEN- en SCHILDERKUNST, onder den naam PICTURA, op VRIJDAG, den 29sten December 1848, des avonds te 7 uur, in het GEWONE LOKAAL, aan de Groote Markt. — ALGEMEEN VERSLAG. — REDEVOERING door Dr. H. WOLTERS. — UITDEELING VAN DEN EEREPRIS.

Namens het Bestuur: H. TIDFENS, Secretaris.

*. Het BESTUUR der AFDEELING GRONINGEN van het NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP heeft in deze STAD en PROVINCIE Exemplaren gezonden van een' BRIEF des HOOFDBESTUURS, houdende een uit-noodiging aan de Vrienden der Bijbelverspreiding gerigt, om in deze oogenblikken eene GIFT af te zenden voor de VERSPREIDING DES BIJBELS in ITALIE en OOS-TENRIJK, dewijl nu de vrijheid daartoe in die Landen be-staat, doch zonder dat men weet, hoe kort zij misschien zal duren.

Het HOOFDBESTUUR zal de GIFTEN overmaken aan het BRITSCH en BUITENLANDSCH BIJBELGENOOT-SCHAP, 't welk PERSONEN beschikbaar heeft, om in-gindsche Landen te werken, doch geene FONDSEN, dewijl dezelve voorhandene GELDEN voor de bestaande VER-BINDTENISSEN noodig zijn.

Mogten er Vrienden dezer zaak zijn, die zonder zulk eene bijzondere uitnoodiging ontvagen te hebben, hietoe willen medewerken, deze gelieven hunne GIFTEN te be-zorgen aan een' der BESTUURDERS der Afdeeling, zijnde de Heeren W. T. L. RENGERS, H. O. FEITH, P. HOF-STEDE DE GROOT, H. NIENHUIS, E. J. OFFER-HAUS, L. G. PAREAU, J. W. ERMERINS, C. H. VAN HERWERDEN, C.H.Z., M. A. AMSHOFF, G. W. H. VAN IMHOFF, H. J. TRIP en W. GERHARDS.

Voorts zullen alle Predikanten ook voorzeker gaarn tot dit doel giften aannemen en aan een' der bovenvermeld Bestuurders overmaken.

GRONINGEN, 26 December 1848.

L. G. PAREAU.

*. Het BESTUUR der AKADEMIE MINERVA te GRONINGEN brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat — met afwijking, voor zoo ver noodig, van de wijze, waarop de JAARLIJSCH VERGADERING van de Leden gewoonlijk wordt gehouden, — dezelve voor de maal tevens bestemd is en geheel zal worden ingerigt tot de plegtige viering van het 50jarig be-staan van den oudsten tak dezer stichting en plaats zal hebben op DINGSdag, den 16den Januari 1849, te zes uur, in de Groote Concertzaal alhier.

De beperktheid van het Lokaal niet toelattende, aan ve- personen daarbij den toegang te verleen, zoo ge-buiten de genoodigde Autoriteiten, n i e m a n d deze Ver-gadering kunnen bijwonen, dan de Leden en hunne Dan-en zij, aan wie ter dezer gelegenheid Medailles of Geschen-ken zullen worden uitgereikt; weshalve het Bestuur zich me-bepalen bij de herinnering, dat ieder, die nog Lid wens-te worden, zich daartoe kan aanmelden bij den Thesauri-der Akademie, terwijl eindelijk den Leden eene Intekenings-lijst zal worden aangeboden, ter deelneming, des ver-sende, aan den Feestelijken Maaltijd, op DINGSdag, d. 16den Januarij 1849.

Namens het Bestuur voornd.: J. H. GEERTSEMA, C.Z.N., Secretaris.

*. Het BESTUUR DER AKADEMIE VAN BEELDEN KUNSTEN, BOUW-, TOEGEPASTE WERKTUIG- EN ZAAFTKUNDE, onder den naam MINERVA, te Groning-brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden:

1) Dat op de gevraagde Schilderij, voorstellende: „eene je-dige Dams, zittende te lezen aan een met een groen kleed ged-tafel, waaraan een kind staat te spelen, verlicht door twee op-tafel staande kaarsen, met verdere staffage;” zijn ingekomen Schilderijen, geteekend: no. 1 met de spreuk: „La nature est belle;” no. 2 gemerkt G H O; no. 3 met de spreuk: „kunsttijl is mijn lust;” — terwijl op de verlangde Teekening, van stellende: „een riviergezigt met twee zeilende schepen, op den v-groond een herder met eenig vee;” slechts ééne Teekening is komen, geteekend met de spreuk: „Prenex bien garde a tout le-2) Dat de uitpraak der Ingevoelge de Wet zamengestelde Co-missie van beoordeeling, kortelij hierop nederkomt: — dat ingezondene Schilderijen, sub no. 2 en 3 vermeld, zoo in de-stelling als in uitvoering veel te wenschen overlaten, en dat schoo no. 3 in Teekening en Penselbehandeling de voorkeur dient boven no. 2, beide echter niet dan zeer middelmatige kvoortbrengelen kunnen genoemd worden; — dat de Schil-met de spreuk: „La nature est belle,” ofschoon dezelve zich-gens éénpartig oordeel der Commissie, door eene goed gek-ordonnantie, fiksche teekening en juist aangebragte werking v-licht, gunstig van de zoo even vermeldde stukken onderscheidt, ter niet tot de mededinging kan worden toegelaten, uit hoof-vervaardiger niet aan de bij het Programma opgegevene vereis-heid voldaan, en wel eensdeels, doordien de voorstelling al-door ééne brandende kaars is verlicht, anderdeels, omdat de d-der de bij het Programma opgegevene grootte met vier duimen overschreden.

3) Dat, hozeer dus volgens het oordeel der Commissie bekroonung konde plaats hebben, men echter in laatst ver-Schilderij zoo veel goeds heeft opgemerkt, dat, op voorstel van Bestuur, door de Leden, in derzelve Vergadering van den d-der maand, met eenparigheid van stemmen besloten is, den vaardiger van dat stuk ter verdere aanmoediging aan te bled-zilverden Akademische medaille met een getuisschrift, en den-mitadien uit te noodigen, aan het Bestuur schriftelijk het ver-velof ter opening van zijn Naambiljet te verleen.

4) Dat de Commissie voorts, wat de ingekomene Teel-betreft, mede eenparig van oordeel was, dat ook in dit vak bekroonung zoude moeten plaats hebben, uit hoofde men toch ingezondene Teekening geene verdiensten hoegenaamd had-troffen, doch dezelve integendeel als wanstaltig van voorste-hard en wankleurig van uitvoering vermeende te moeten bescho-

Het Bestuur voornoemd herinnert de inzenders der stukken de terugbaling daarvan, met inachtname van het deswe-paalde, zal behooren te geschieden van den 1sten Januari tot den 1sten Februari daaraanvolgende; — en verwittigt elude Leden der Akademie, dat al de ingekomene en beoordeelde-ken, van heden af, tot en met den 31sten December dezer aan het lokaal der Akademie voor de Leden en hunne Dan-bezigtiging voorhanden zullen zijn.

GRONINGEN, 21 December 1848.

Namens het Bestuur voornoed: J. H. GEERTSEMA, C.Z.N., Secretaris.

Berigt omtrent het Godsdiens Muzikfeest, HEDEN AVOND vijf uur in de Martinikerk.

houden.

De COMMISSIE TOT BEVORDERING HET SCHOOLGAAN VAN ARMENKINDEREN, dat er slechts 28 PLAATSEN BESPROKEN zijn enkel in het Heeren-gestoelte voor het Orgel, zood PLAATSEN in de KERK VRIJ zijn, behalve die in het Doophek, welke voor de DIRECTIE bestan De MANNEN worden vriendelijk verzocht, de Plas

Amst.

A. meent.

VAN

HEID

MOG.

Svo.

LING

midden der Kerk aan de Vrouwen over te laten. — Om hier uur worden alle Kerkdeuren geopend, na vijf uur is de Deur naast de woning van den Policiemeester WATERBORG open, bij wien dezen namiddag en avond nog Kaartjes te bekomen zijn.
De Commissie beveelt, met bijzonderen aandrang de COLLECTE, die gedurende het Feest gedaan zal worden, aan te bevalen, dat de ingezamelde Gelden zullen dienen, om daarvoor, gedurende dezen Winter, voedsel uit te reiken aan Arme Schoolgaande Kinderen, deels ter aanmoediging van het geregeld ter School komen, waaraan het dikwijls uit gebrek aan voedsel hapert, deels, om het ongelukkig lot dezer arme, onschuldige Kinderen te helpen lenigen.
Op dit Christelijk Feest past het voorzeker, milde gaven voor de Arme Kinderen uit te reiken, opdat deze reeds vroegtijdig weten, van welken grooten Kindervriend de geboorte zoo plegtig en zoo blijde gevierd wordt.
Namens de Commissie boven genoemd:
M. REINDERS, Voorzitter,
T. HOFKAMP, Secretaris.

HARDRIJDERIJ OP SCHAATSEN
door **MANSPERSONEN**,
te **DOCKUM**, op **Donderdag**,
den **28sten December 1848**.

Aanvang des morgens te 10 uur.
Om eenen Prijs van
EEN HONDERD DERTIG GULDENS,
en eene PREMIE van
DERTIG GULDENS.
Aangifte bij JAN JONKER, in DEN BENTHEM,
VRIJDAG namiddag van 2—6 uur, en onmiddellijk daarna
LOTING.

GEDOORTE. HUWELIJS. EN STERFBERIGTEN.
Bevallen van eene **DOCHTER J. A. RÖMELINGH**,
NIEUWVEEN.
GRONINGEN, 22 December 1848.

Heden beviel van eene welgeschapen **DOCHTER**
MAANTJE ERENST, geliefde Echtgenoot van
R. J. DE MAAR,
Vleeschhouwer in de Nieuwe Ebbingestraat.
GRONINGEN, 22 December 1848.

Getrouwd:
P. M. WIERINGA, van Garnwerd,
Weduwn. van E. K. BOLT,
en
J. J. V. D. HEIDE, van Aduard,
Wedw. K. J. SMIT.
ADUARD, 22 December 1848.

Enige kennisgeving.
Heden nacht ruim 2 uur overleed, na eene hevige
gesteldheid van eenige weken, mijne geliefde Echtgenoot
SABETH JOHANNA WILBRINK, in den ouderdom
ruim 46 jaren, tot diepe droefheid van mij en mijne
mij overgeblevene Kinderen.
GRONINGEN, 18 December 1848.

C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.
Heden behaagde het Gode, mijnen geliefden Echtge-
noot **JACOBUS ALBERTUS UILKENS**, Predikant alhier,
den ouderdom van ruim 43 jaren, na eene hevige ziekte
van veertien dagen, door den dood van mijne zijde weg te
nemen; — negentien jaren was ik met hem in eenen geluk-
ken Echt verenigd.
Zwaar treft mij en mijne zes nog jonge Kinderen deze slag,
alleen het geloof, dat Hij, die den dierbare tot zich
nam, ook in de smartelijkste beproevingen wijsheid en liefde
kan mij troosten in dezen voor mij donkeren weg.
ZANDT, 18 December 1848.

A. WAALKENS,
Wedw. J. A. UILKENS.
Heden overleed, tot onze innige droefheid, onze
waardige en zeer geliefde Vader en Behuudvader **WIERT**
PAUWELS WIERTSEMA, Burgemeester der Gemeente Bie-
rum, sedert 1811 onafgebroken in die Betrekkingen werk-
zaam, in den hoogen ouderdom van 81 jaren en 4
maanden.
Dienende deze voor algemeene kennisgeving.
BIEBUM, 21 December 1848.

P. W. WIERTSEMA.
J. W. WIERTSEMA.
H. N. STERENBERG.

LANDHUISHOUDKUNDIGE ALMANAK
en dienste van den Land- en Buitenman, (met bijvoeging
van Maandelijksche Tuinoefeningen, vrij gevolgd naar die
van wijlen den Hoogleraar **J. A. UILKENS**) 1849, onder
Redactie van **M. D. TEENSTRA**, Zesde jaargang f 0—30.
Ieder der vijf eerste jaargangen f 0—15.
NB. De **DAMES-ZAKBOEKJES** voor DAGE-
LIJKSCHE AANTEKENINGEN zijn wederom in alle
Boekwinkels te bekomen.
J. OOMKENS, J. Zoon.
GRONINGEN, December 1848.

Bij den Boekverkooper **H. H. BOELFSEMA** is
gelegenheid om zich voor het **LEZEN** van
DAGBLADEN
te **abonneren**.

G. J. A. BEIJERINCK, Boekhandelaar te
Amsterdam, heeft verzonden:
Het **CHRISTELIJK EVANGELISCH BEGINSEL**, nopens
GODSDIENST EN VOLKSONDERWIJS, gehand-
haafd, in een' Brief aan den Eerw. Heer **O. A. SPIT-
ZEN**, R.-C. Priester, te Groningen, in antwoord op zijn
geschrift aan den Hoogleraar en Schoolopziener **P. HOF-
STEDE DE GROOT**.
Motto: *Gij zult geene valsche getuigenis spreken tegen
uwen naaste* (Sate Gebod). In gr. 8vo, à 60 Cts.
Door **G. B. VAN GOOR**, te Gouda, is voor **25**
Cents alom verkrijgbaar gesteld:
WEINIGE MAAR BELANGRIJKE WOORDEN
over de Cholera
OF
AZIATISCHE BRAAKLOOP,
ten gids voor hen, die de dadelijke hulp van een' Genees-
heer moeten ontberen.
Eenvoudig, doch *zaakrijk geschreven*, zullen deze *woor-*
den voorzeker welkom zijn aan allen, die zich met den
juisten aard der thans heerschende ziekte willen bekend
maken. Eer *geruststellend*, dan *onnuttig vrees aanjagend*, geven
ze levensregelen en middelen aan de hand, om bij de
eerste verschijnsels te volgen tegen de verheffing en uitbrei-
ding der ziekte.
Bij **JOHS. VAN DER MEIJ & ZON**, te
Amsterdam, is in den loop van 1848 uitgegeven:
A. H. ALBERT, voorheen *Pastoor der R.-C. Ge-*
meente te Hillegom, **GEDACHTEN OVER DE VRIJHEID**
VAN GODSDIENST, ENZ. Gr. 8vo, f 0—20.
GEDACHTEN OVER DE VRIJ-
HEID VAN ONDERWIJS, ENZ. Gr. 8vo, f 0—25.
ANTWOORD AAN DE EDEL-
MOG. HEEREN **MUTSAERS** en **LUYBEN**, ENZ. Gr.
8vo, f 0—30.
MIJNE VROEGERE TWIJFE-
LINGEN EN TEGENWOORDIGE OVERTUIGING EN

BELIJDENIS OMTRENT GODSDIENST EN CHRISTEN-
DOM. Gr. 8vo, f 0—75.
A. COQUEREL, HET PROEFONDERVINDELIJK
CHRISTENDOM. In twee Stukken compleet. Compres ge-
drukt. Gr. 8vo, f 5—50.
DRIE SCHUIPTRAATJES. I. OVER HET VLOKKEN.
II. OVER HET BANGMAKEN DER KINDEREN. III. OVER
HET LIEGEN. Tweede Druk. 8vo, f 0—10.
H. F. T. FOCKENS, DE HEILIGE SCHRIFT
DES OUDEN VERBONDS, VOLGENS JEZUS EN
ZIJNE APOSTELN. Eene bijdrage tot de kennis en apo-
logetiek des Bijbels. Gr. 8vo, f 4—00.
HOE MEN DE LIEFDE WINT. Een Verhaal voor
jeugdige harten. Door eene Vrouw. Met fraaije gelithogra-
pheerde Plaatjes. In Carton. 8vo, f 1—20.
J. HONIG, JANSZ., JR., DE WRAAK EENER
HUISHOUDSTER. Met Vignet. Gr. 8vo, f 2—80.
J. A. M. MENNINGA, DE ZAAK DER FORMU-
LIEREN VAN EENIGHEID IN DE NEDERLANDSCHE
HERVORMDE KERK. Gr. 8vo, f 0—75.
Dr. **J. A. RIJKENS**, GENEESKUNDIGE OPMER-
KINGEN EN RAADGEVINGEN, betreffende SCHOLEN,
LEERLINGEN en ONDERWIJZERS. Gr. 8vo, f 1—20.

VOORDEELIG AANBOD,
WAARDOOR MEN ZICH
VOOR ZEVEN GULDEN
KAN AANSCHAFFEN
DE JAARGANGEN 1—5 VAN HET TIJDSCHRIFT
GETITELD:

De Huisvriend,
GEMENGDE LECTUUR VOOR BURGERS
IN STAD EN LAND,
VERZAMELD DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR,
UITGEGEVEN WORDENDE BIJ
C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA,
te Groningen.

De Uitgever van bovengenoemd Tijdschrift heeft, bij de
uitgave van het eerste Deel, den prijs op slechts f 3—00
bepaald, opdat hetzelfde door een klein getal nabijelander
wonende personen op gelijke wijze als een dagblad zoude
kunnen worden gelezen, en daardoor, overeenkomstig zijnen
titel, de bestendige gast des huizes zoude kunnen worden,
terwijl ook om die redenen om de 14 dagen daarvan een
vel aan de intekenaren wordt afgeleverd.
Het is echter gebleken, dat men in sommige plaatsen,
tegen de bedoeling van den Uitgever, dit Tijdschrift enkel
in Leesgezelschappen heeft opgenomen, waardoor het getal
intekenaren niet de hoogte heeft kunnen bereiken, waarop
de Uitgever had mogen rekenen, bijaldien hetzelfde algemeen
op bovengenoemde wijze werd gelezen.
Dien ten gevolge zijn er van de 5 eerste jaargangen
(1843, 44, 45, 46 en 47) nog eenige exemplaren voorhan-
den, waarvan de prijs, in cartonnen banden gebonden, eene
som bedraagt van f 17—50.
Van verschillende zijden bij herhaling aangezoekt, om de
reeds verschenen jaargangen tot verminderden prijs af te
staan, heeft de Uitgever echter vermeend aan die afzonder-
lijke aanvragen geen gevolg te moeten geven; maar is thans
te rade geworden, het Publiek in vorenbedoelde gunstige
aanbieding algemeen te doen deelen.
Hij heeft om die redenen de vijf hierboven genoemde
jaargangen bij de voornaamste Roekhandelaren verkrijgbaar
gesteld voor den prijs van f 7—00, gebonden in nette car-
tonnen banden; terwijl zij, die van genoemde jaargangen
afzonderlijke Deelen mogten verlangen, dezelve, mede aldus
ingebonden, tegen den prijs van f 1—75 zullen kunnen be-
komen.
Door deze aanbieding zal het Publiek voor slechts zeven
gulden meer leetuur bekomen aan in 26 Deelen in groot
octavo, ieder van 20 vellen druk, is vervat; immers de in
groot roijaal formaat gedrukte 26 vellen, waaruit ieder
jaargang van de Huisvriend bestaat, bevatten 104 vellen
druks in groot octavo, zoodat de 5 aangeboden deelen te
zamen 520 vellen groot octavo inhouden, welke, gerekend
tegen den gewonen prijs van 15 centen per vel, eene som
van f 78—00 zouden bedragen.
Voorts heeft de Uitgever besloten, om den volgende
jaargang (1849) weder verkrijgbaar te stellen tegen den prijs
van f 3—00, in plaats van f 4—00. mits men daartoe
inteekeent vóór den 1sten Januarij a.s.; behoudende hij zich
voor, om na dien tijd den prijs, even als thans, weder te
brengen op f 4—00; — meenende hij verder te moeten be-
griffen, dat er van de volgende jaargangen slechts zoo veel
exemplaren zullen worden gedrukt, als er voor de intekenaren
benooidigd zullen zijn.
In de voornaamste Tijdschriften zijn van de Huisvriend
jaarlijks de gunstigste beoordeelingen opgenomen; het zal
echter voldoende zijn, daarvan de laatste, door de *Vader-*
landsche Letteroefeningen voor de maand Julij 1848 mede-
gedeeld, te laten volgen:
„De Huisvriend, die om de veertien dagen zich met zijn
„blad bij burgers in stad en land aanmeldt, voegt op het
„einde van het jaar zijnen schat tot een fiksche boekdeel te
„zamen en zendt het ons toe, opdat wij het een woordje
„van aanbeveling medegeven, dat, zoo het den aangeboden
„voorraad misschien minder aan den man helpt, voor dien
„van een volgend jaar van eenig nut kan zijn. En daarom
„haasten wij ons van heeler harte te betuigen, dat de
„Huisvriend ons zeer welkom was, dat hij aan zijn doel
„blijft beantwoorden, en dat den Heere GOEVERNEUR in
„vollen nadruk de eere toekomst van zijne moeilijke taak
„met den gelukkigsten uitlag te volbrengen. Wie eene
„onderhoudende, afwisselende, nuttige en aangename lec-
„tuur verlangt, in eenen goeden geest geschreven, nu eens
„ernstig, dan vrolijk, doorgaans in behagelijken stijl, die
„schaffe zich den Huisvriend aan. Boven vele tijdschriften
„en albums van dien aard verdient hij de voorkeur, om
„den goeden geest, die in het geheele plan en de uitvoe-
„ring doorstraalt. De inhoud is verdeeld in schetsen, ver-
„halen, volksoverleveringen, enz., in bijdragen tot natuur-,
„land- en volken-kennis, in stukjes ons maatschappelijk,
„burgerlijk en huiselijk leven betreffende, in kleinere stuk-
„jes van gemengden inhoud, in gedichten en rijmen. In
„ieder van deze rubrieken zal men veel aantreffen, wat
„men met groot genoegen, dikwijls met aandoening, niet
„zelden tot wezenlijk nut lezen zal. De stukken mogen
„van onderscheidene waarde zijn, over het geheel zal men
„de keuze moeten goedkeuren, en het zegt niet weinig, op
„den duur dezen lof te blijven verdienen. Moge dan de
„Huisvriend bij velen in stad en land met vriendelijkheid
„worden ontvangen, en daardoor beloond worden voor de
„moeite, die hij zich getroost! Ons blijft zijne komst eene
„welkomme verschijning, en wij geven hem gaarne eene
„goede getuigenis op zijne reize mede. Hij blijve ons nog
„lange bezoeken!”

Bestellingen worden aangenomen bij alle Boekhandelaren
en bij den Uitgever **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**.

WAARSCHUWING.
Aan het **PUBLIEK** wordt ter kennis gebracht,
dat bij **INVALLENDE DOOL**, en telkens bij
GUNSTIGE GELEGENHEID, met de **Win-**
sumer- en Schaphalster Zijlen zal
worden afgestroomd.

De Secretaris:
SICHTERMAN VAN DE BRAKE.

Allen, die iets **VERSCHULDIGD** zijn
aan de **Nalatenschap** van wijlen **AL-**
BERTUS WOLTERS in leven
Zuilmaker, gewoonde hebbende aan de
Noorderhaven, te **Groningen**, en aldaar overleden den 1den
Januarij 1848, worden aangemaand, daarvan Betaling te
doen vóór den **EERSTEN FEBRUARIJ 1849**, aan de
ondergeteekende, wonende te **Groningen**, in de **Zwanenstraat**,
letter C 175 V.
Mr. R. IJ. MULLER, Advokaat.

OPROEPING VAN ERFGENAMEN.
Al degenen, welke mogten vermeen **ERFGENAMEN**
te zijn van wijlen **HENDRIK FREERKS VOS**,
onlangs overleden te **Oosterwijtoert**, worden verzocht, zich
zoodra mogelijk in **PERSOON** te vervoegen te **Appingedam**,
ten Kantore van
Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA, Not.

Volgaarne der waarheid hulde doende,
kunnen **PASTOOR** en **KERKMEESTEREN**
van de **ROOMSCH-CATHOLIEKE GEMEENTE**
te **STADS-KANAAL**, Provincie **Groningen**, niet nalaten,
OPENLIJK te vermelden, dat de **TORREKLOK**,
GEGOTEN door **LOURENS J. ELSINGA** en **U.**
BONN, *Klokgieters te Midwoude*, niet alleen volkomen
naar genoegen is, maar dat dezelve ook in sierlijk-
heid van uiterlijken vorm als in helderheid van
Toon den **MAKERS** alle eer aandoet.
STADS-KANAAL, 21 December 1848.

A. F. J. WIJNANTS, Pastoor.
B. H. SINNIGE.
C. W. PRUIMERS.
J. KARDUS.
J. C. A. THONE.

Mr. **E. VAN ERDE**, Notaris te **Groningen**, ge-
denkt, op **DONDERDAG**, den 28sten December 1848, des
avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. **J.**
S. BONTKOE, aan de Groote Markt, te **Groningen**, pub-
liek ter verkoop te presenteren:

I. Ongeveer 2½ Bunders **VOL EIGEN GROENLAND**,
gelegen buiten de Kranepoort, onder **Groningen**, in eigen-
dom aan den Heer Kollekteur **G. M. BOER** toebehoorende.
II. Eene nieuws vertimmerde nette **HEEREN BEHUI-**
ZING met eenen **TUIN** er achter, hebbende eenen **VRIJEN**
UITGANG op eene **MANDEELIGE PLAATS**, staande en
gelegen Westzijde in de Peperstraat, te **Groningen**, op vrij
eigen grond, get. R 64 V, rood D 112, door den Heer
W. VAN DRIELST in eigendom bewoond wordende.
III. Eene **KOOPMANS BEHUIZING**, staande Noordzijde
in de Steentilstraat, te **Groningen**, op vrij eigen grond,
get. R 10 V, rood R 38, door nu wijlen den Commis-
saris van het Winschoter Veer **G. VAN METEREN** bewoond
geveest.
IV. Eene aanzienlijke **KOOPMANS BEHUIZING**, staan-
de en gelegen Noordzijde aan de Vischmarkt, tegenover
het Der-Akerkshof, te **Groningen**, get. B 170 V, rood H 134.
V. Een ruim **PAKHUIS**, achter dezelve, uitkomende
in de Lammehuizingestraat, te **Groningen**, get. H 31 rood.
VI. Een **GRAF** op de Zuider Begraafplaats te **Gronin-**
gen, in de 4de Klasse, Iude Rij, no. 38.
Om de Landen op den 12den Maart en de Behuizingen
op den 1sten Mei 1849 te aanvaarden.
De Behuizingen sub 3 en 4 en het Pakhuis kunnen op
den dag van Verkoop, des morgens van 10—12 en des namid-
dags van 2—4 uur, doch de Behuizing sub 2, op den dag
vóór en op den dag van Verkoop, des namiddags van 2—4
uur, bezigtigd worden, terwijl de Eigendomsbewijzen en
Veilconditiën op de gewone plaatsen ter lezing liggen.
Mr. E. VAN ERDE,
Notaris.

Ten overstaan van **Mr. J. W. QUINTUS**, Notaris
te **Groningen**, zullen, op **DONDERDAG**, den 4den
Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de
Erven **J. EKKHOFF**, t.z., aan de Groote Markt, aldaar,
publiek worden verkocht:

I. Eene ruime **BEHUIZING**, get. X 143, zijnde eene
BOERENPLAATS, staande Zuidzijde aan het
Zuiderdiep, op den boek van de Driemolendrift, te **Gron-**
ingen, wordende door **J. VAN DER WAL** bewoond.
II. Eene zeer nette en nieuw vertimmerde **BEHUIZING**
met **PLAATSJE** er achter, get. F no. 96 V, staande en ge-
legen Noordzijde in de Kleine Lelienstraat, te **Groningen**,
toebehoorende aan **J. H. LIMBORGH**.
III. Eene nette **BEHUIZING**, get. I 186 V, staande
Zuidzijde in de Butjesstraat, te **Groningen**, met eene **KA-**
MER achter dezelve, in het Klooster, get. K-39 V, wor-
dende door **J. P. N. COOPS** in huur bewoond.
IV. Zes **WOONKAMERS**, get. O 176—181 V, staande
aan den Wal, Zuidzijde van de Steentilpoort, te **Groningen**.
V. Eene **WOONKAMER**, get. P 155 V, staande in
den Moeskersgang, te **Groningen**.
VI. Eene **WOONKAMER**, get. V 99 V, staande bij den
Molen aan den Heerepoortenwal, te **Groningen**.
VII. Eene **VROUWEN ZITPLAATS** in de Akerk, te
Groningen, no. 525.
VIII. Eene **DITO ZITPLAATS**, in dezelfde Kerk,
no. 526.
Alles te aanvaarden den 1sten Mei 1849. Te bezien daags
vóór en op den Verkoopdag, van 2—4 uren, edoch perceel
II op die uren alléén des daags vóór den Verkoop.

Ten overstaan **Mr. J. W. QUINTUS**, Notaris te
Groningen, zullen, op **VRIJDAG**, den 5den Januarij 1849,
des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de
Weduwe **BONTKOE**, aan de Groote Markt, aldaar, pub-
liek worden verkocht:

I. De **EIGENDOM** van 41 B., 75 R., 15 E. Land,
gelegen te **Zuidhorn** en **Noordhorn**, **MOKKENBORG** ge-
noemd, bij **TRIENJE BENNEMA**, Weduwe **GERKE**
HOMAN, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks-
sche, op Midwinter verschijnende, huur van f 800—00.
II. De **EIGENDOM** van 26 B., 30 R., 40 E. Land,
gelegen op **Ozwert**, onder **Noordhorn**, bij **MEINDERT**
RIJPKES KRIJTHE onder beklemming in gebruik, voor
eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van
f 170—00.
III. De **EIGENDOM** van eene **Boerenplaats**, te **Doezum**
gelegen, bij **BOUKE JOHANNES VENEMA** en Vrouw
onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op
Midwinter verschijnende, huur van f 70—00.
IV. De **EIGENDOM** van 2 B., 40 R. onbehuist Land,
te **Grijpherk** gelegen, bij **DIRK ABELS BOERSEMA** en
Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks-
sche, op Midwinter verschijnende, huur van f 55—00.
V. De **EIGENDOM** van ongeveer 3 B. Land, gelegen
op de **Lagemeeden**, bij **WILLEM JANS BAKKER** en Vrouw
onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op
Midwinter verschijnende, huur van f 18—00.
VI. De **EIGENDOM** van ongeveer 2 B. Land, gelegen
te **Lagemeeden**, bij dezelfde Meijerlieden onder beklemming
in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende,
huur van f 12—00.
VII. De **EIGENDOM** van een **Plaatsje Land**, op den
Diepswal, bij de **Leek** gelegen, bij **JAN BERENDS OENES**
en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaar-
lijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van
f 16—00.
VIII. De **EIGENDOM** van 36 **Behuizen** en **Onbehuiste**
Heemen en Tuinen, alle gelegen te **Grijpherk**, doende te
zamen jaarlijks tot huur f 109—30, in gedrellen.
IX. Eene **VROUWEN ZITPLAATS** in de Martinikerk
te **Groningen**, de tweede plaats in de tweede bank van het
Doophek, naar de zijde van het Koor.
Alles te aanvaarden dadelijk na den Toeslag.

... Ten overstaan van Mr. J. W. QUIETUS, Notaris te Groningen, zal, op WOENSDAG, den 17den Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven J. EEPHOFF, Tz., aan de Groote Markt, te Groningen, publiek worden verkocht: als perceel
Eene BEHUIZING, get. G 130, met DE VASTE BEKLEMMING van een grooten MOESTUIN, staande en gelegen Westzijde aan de Straat buiten de Boteringepoort, te Groningen, doende jaarlijks tot vaste huur f 28-00, toebehoorende aan de Erven van B. J. WESTERHOFF.
Om te aanvaarden de Tuin op Gregorie en de Behuizing den 1sten Mei 1849.

... Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te Groningen, zullen, op DINGSdag, den 23sten Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven TIDDENS, in het Huis de Bruns, aan de Vischmarkt alhier, met andere GOEDEREN, publiek worden te koop aangeboden, om op den 1sten Mei 1849 te aanvaarden:

I. Eene nieuws doortimmerde HEEREN BEHUIZING, A 97 V, T 63 rood, met TUIN en BLEEKVELD er achter, staande en gelegen, op eigen grond, aan de Lage Der-A, te Groningen, wordende de Benedenwoning door den Heer en Mevr. JUTA en de Bovenwoning met VRIJEN OPANG door den Heer en Mevr. HANJOEL in huur bewoond.

II. Eene nette BEHUIZING, D 10 V, met OPENE PLAATS en BLEEKVELD er achter, op vrij eigen grond, Zuidzijde in de Visscherstraat, te Groningen, door de Wedw. GUST in huur bewoond.

III. Eene nette BEHUIZING, D 19 V, met OPENE PLAATS en BLEEKVELD er achter, op vrij eigen grond, mede aldaar, door den Custos VAN DER WOUDE in huur bewoond.

Te bezien op den dag van Verkoop en des daags bevoorren, perceel I op TOEGANGSKAARTJES, in tijds bij den Notaris verkrijgbaar, van 10-1 uur en perceel II en III van 10-12 en 2-4 uur.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN, Notaris te Sappemeer, zal, ten verzoeken van de Weduwe en Erven van wijlen JOHANNES VISSCHER, in leven Grofsmid te Sappemeer, publiek te koop presenteren: I. Eene BEHUIZING, zijnde eene GROFSMEDERIJ, met ERF en TUIN, groot 9 Roeden, 60 Ellen, staande en gelegen te Sappemeer, Noordzijde, aan den Grindweg; en II. Eene Plaats BOUW- en WEIDELAND, groot 4 Bunders, 38 Roeden, mede aldaar, achter en nevens het voorgaande perceel gelegen.
Informatien hieromtrent zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris
Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

HOUT-VERKOOPING.

De Notaris ANDRIJSE, te Kollum, zal, op DONDERDAG en VRIJDAG, den 28sten en 29sten December 1848, telkens des namiddags te 2 uur, den 28sten te Veenklooster en den 29sten te Kollum, verkoopen:

Onder meer andere perceelen HOUTGEWAS, een aanzienlijk getal STAMBOOMEN, tot velerlei einden geschikt, als: 270 beste EIKEN, 28 zware BEUKEN, IJPEN, ESSCHEN, LINDEN, WILGEN, POPULIEREN, enz.

Allen nabij de Vaarwaters en alzo zeer geschikt ter vervoer staande.

... Mr. H. J. OFFERHAUS, Notaris te Delfzijl, zal, ten verzoeken van den Heer A. WEITS, op ZATURDAG, den 30sten December 1848, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van Meijwifvrouw de Weduwe WEITS, te Delfzijl, publiek, bij contant Geld, verkoopen:

5 Lasten, 15 Mudden RAAPZAAD.
30 Stuks GARNEERMATTEN.
Alles meer en minder door Zeewater beschadigd en opgeslagen in het Pakhuis HET ENTREPOT, te Delfzijl.

Finale Verkoop van eene SCHEEPSTIMMERWERF.

De Notaris C. H. BEKKHUIS, te Buitenpost, zal, op DINGSdag, den 2den Januarij 1849, des namiddags te 3 uur, in het Logement van de Weduwe WADMAN, aldaar, final presenteren te verkoopen:

Eene SCHEEPSTIMMERWERF met twee WOONHUIZEN, SCHUUR, ERF, TUIN en aanbehooren, te Roohel, in de Grietenij Acht-karspelen; Kadastraal bekend, gemeente Drogenham, Sectie G, nos. 62 en 63; te zamen groot 31 R., 70 El; waarop provisioneel is geboden, de zeer geringe som van f 666.

NB. De Gereedschappen moeten op taxatie worden overgenomen.

II. Eene HUIZING met ERF en TUIN aldaar, Sectie G nos. 49 en 444, groot 8 R.; waarop slechts is geboden f 108-00.

III. Eene HUIZING met ERF en TUIN aldaar, Sectie D, nos. 20 en 21, groot 14 R., 30 El; waarop slechts is geboden f 176-00.

IV. De HELFT in 47 R., 70 El Tuingrond aldaar, Sectie D, no. 31; waarop slechts is geboden f 49-00.

Alles met regt van zamenvoeging en op 12den Mei 1849 te aanvaarden.

... Mr. M. DE MUINCK, Notaris te Grijskerk gedenkt, ten verzoeken en ten Huize van K. R. KEEGSTRAN en Vrouw, te Kommerzijl, op WOENSDAG, den 3den Januarij 1849, des morgens te elf uur, publiek te verkoopen:

Eene aanzienlijke KOOPMANS BEHUIZING, no. 98, voorzien van ruime Vertrekken, Kelder, Pomp en Regenbak, alsmede eenen TUIN, staande en gelegen op eigen grond te Kommerzijl, onder Nishove, waarover f 1500-00 kan worden beleend.
Mr. M. DE MUINCK.

... De ondergeteekende, Notaris te Bergum, Provincie Friesland, zal, op verzoek van de Erven van den Heer S. R. WIERSUMA, te Warfhuizen, op DONDERDAG, den 4den Januarij 1849, des namiddags te 3 uur, in de Herberg van ATZE KUIPERS, aan den Straatweg, onder het behoor van Bergum, ten gevolge REGTERLIJKE MAGTIGING, provisioneel presenteren te verkoopen:

Het KUMHORNSTER BOSCH, groot 138 Bunders, 29 Roeden en 70 Ellen, gelegen onder het behoor van Bergum, ten noorden van den Straatweg, met de daarin staande BOSCH-WACHTERSWONING en verder TOE- en AAN-BEHOOREN.

A. ALMA.

... Mr. H. VAN BOLHUIS, Notaris en Procureur te Leens, zal publiek te koop presenteren de onderscheiden tot de Natenschap van wijlen den Landbouwer SIERT REINDERS WIERSUMA, te Warfhuizen, behoorende perceelen OTROEREND GOED, welke in de Provinciale en Groninger Couranten van den 15den December 11. zijn gespecificeerd, te weten:

Op MAANDAG, den 5ten Januarij 1849, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van de Wedw. KLINGA, te Warfhuizen:

Twee BOERENPLAATSEN, diverse LANDE-RIJZEN en verdere GRONDPERCELEN, BEHUIZINGEN en EIGENDOMMEN, en

Op DONDERDAG, den 11den Januarij 1849, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van H. J. KRUISINGA, te Adorp:

Eene KAPITALE BOERENPLAATS en diverse LAN-DE-RIJZEN, te Adorp gelegen; — alsmede: a. Eene BEHUIZING, met de VASTE, ALTIJDDURENDE en IN ALLE LINIEN TE VERERVEN BEKLEMMING van derzelve Erf en Tuin, met Groen- en Bouwland, te zamen groot 2 Bunders, 32 Roeden en 90 Ellen, zullende jaarlijks tot vaste huur doen f 14-00, staande en gelegen op de Winsummeeden; b. Den EIGENDOM van den Grond en het Land onder letter a. vermeld; c. De VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIEN TE VERERVEN BEKLEMMING van 1 Bunder, 86 Roeden en 80 Ellen Land, HET HOOGTJE genoemd, zullende jaarlijks tot vaste huur doen f 10-00, mede aldaar, nabij het vorige perceel gelegen; d. Den EIGENDOM van het Land, sub c. genoemd; e. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders, 66 Roeden en 30 Ellen Land, doende jaarlijks tot vaste huur f 12-00, mede aldaar, nabij de vorige perceelen gelegen; en voorts: 1) DE HELFT in den EIGENDOM van ongeveer 3 Bunders Land, liggende in de Boerenplaats van S. G. WIERSEMA en Vrouw te Uithuistermeeden, en bij dezen onder beklemming in gebruik voor f 22-50, makende voor deze helft f 11-25 huur jaarlijks; 2) DE HELFT in den EIGENDOM van een Behuized Erf, met Tuin en Land, groot ruim 1 Bunder, mede te Uithuistermeeden gelegen, wordende door JAN KLASSENS KLIP onder beklemming gebruikt voor f 12-00, makende voor deze helft f 6-00 huur jaarlijks, en 3) DE HELFT in den EIGENDOM van eene Behuized Heemstede en Tuin, mede te Uithuistermeeden gelegen, wordende door WOLTER ELTJES WERKMAN onder beklemming gebruikt voor f 3-00, makende voor deze helft f 1-50 huur jaarlijks.

Nadere Informatien zijn te bekomen ten Kantore van Mr. H. VAN BOLHUIS.

... Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te Onderdendam, zal, ten verzoeken van de Kinderen van wijlen HOMME E. DIJKEMA, in de sub I genoemde Behuizing te Warfsum, op MAANDAG, den 15den Januarij 1849, des avonds te 6 uur, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

I. Een ruime wél onderhouden BEHUIZING, no. 101, met grooten WINKEL, JAGTWEIDE, BERGPLAATSSEN en ANNEKE SCHUUR en STALLING, zijnde eene van ouds neringrijke KREMERIJ, BONT- en LAKEN-WINKEL en HERBERG, met HEEMSTEDEN en GROND, vrij en eigen, aan de Kolk.

II. Eene BEHUIZING, no. 81, en SCHUURTJE, HEEMSTEDEN, GROND en TUINTJE, alles vrij en eigen, naast het vorige.

III. De VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 94 R. oud Groenland, doende jaarlijks op Midw. f 25-00 tot vaste huur.

IV. Een BUITENTUIN, groot 4 R., 70 E., des jaars op den 1sten Mei huur doende f 2-91.

V. De HELFT in eene BEHUIZING, no. 47, met de BEKLEMMING van den Grond en een Akker Bouwgrond, groot 17 R., 20 El., in de Oostewilge, des jaars huur doende f 5-00.

Alles staande en gelegen in en bij het Dorp Warfsum. VI. Den EIGENDOM van eene Behuized Heemstede, op de Breede, bij JACOB J. BEEKEMA in gebruik, des jaars op Midw. voor f 6-00.

VII. ADIDEM van eene dito te Raskwert, bij KORNELIS BOSSEMA en Vrouw, des jaars op den 1sten Mei voor f 4-00.

VIII. ADIDEM van eene dito aldaar, bij TEUNIS VAN DER NAALD en Vrouw, des jaars op Midw. voor f 6-50.

IX. ADIDEM van eene dito aldaar, bij dezelfde, des jaars op Midw. voor f 4-50.

Informatien zijn te bekomen ten Kantore van Mr. A. J. VAN ROIJEN.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een wélbevaren KOFSCHIP, genoemd DE JONGE WICHER, met al dezelfde OPGOEDEREN en ANNEXEN, groot ongeveer 6 Roggelasten, liggende te Rotterdam. Te bevragen bij den Eigenaar E. G. BOSKER, te Zuidbroek.

... Bij C. M. VAN BOLHUIS ROITSKMA, te Groningen, zal gedrukt en in 1849 uitgegeven worden:

Tijdschrift voor Nederlandsch Indië. Jaargang 1849.

UITGEGEVEN DOOR

Dr. W. R. VAN HOËVELL.

Van dit MAANDWERK heeft de Redacteur negen jaargangen in Nederlandsch Indië uitgegeven, thans zal hij de Werk in Nederland voortzetten. Het meer vrije en onafhankelijke standpunt, waarop de Redacteur zich in het Vaderland bevindt, zal aan den inhoud en de strekking van zijn arbeid eene aanmerkelijke wijziging geven. Het Tijdschrift zal niet meer alleen of hoofdzakelijk voor Indische lezers bestemd zijn, maar vooral ook de kennis van Indië in Nederland trachten te verspreiden, en dit gewijzigde doel zal almede op den inhoud niet zonder invloed blijven. In het belang van Moederland en Kolonie rekent hij zich verplicht, om alles wat hij, gedurende een bijna twaalfjarig verblijf in Indië, heeft opgemerkt, verzameld en opgeteekend, te publiceren, en verwacht ook in dezen eene krachtadige ondersteuning van zijn talrijke vrienden in Indië, aan wier medewerking de negen eerste jaargangen zoo oneindig veel te danken hebben, terwijl hij hoopt, dat allen, die met hem in dezelfde gelegenheid geweest zijn, dit voorbeeld zullen volgen, door hem houwstoffen te leveren om landen als die van den Archipel, met hunne verschillende, dikwijls geheel van elkander afwijkende volkeren, met hunne talloze talen en dialecten, met hunne onderscheidene zeden en gewoonten, wetten en instellingen, met hunne vele, vooral zedelijke, behoeften, met hunne rijke, nog slechts gedeeltelijk geopende hulpbronnen voor het Moederland, naauwkeurig en naar waarheid te beschrijven. Elke bijdrage voor de Indische taal- en letterkunde, geschiedenis, oudheidkunde, statistiek, ethnographie, en welk vak van wetenschap ook, zal door hem erkentelijk worden ontvangen; en bovenal zullen hem welkom wezen berichten omtrent de gebeurtenissen van den tijd, omtrent natuurverschijnselen, landbouwkundige ondernemingen en uitkomsten, handel, scheepvaart en nijverheid, omtrent voorvallen op het wetenschappelijke en kerkelijke terrein van Indië, en inzonderheid ook omtrent de politieke, zoowel buiten- als binnenlandsche aangelegenheden. Aan alles wat van dien aard wetenswaardig is, zal hij onbeschoornd publiciteit geven.

Het slot van het bericht van Intekening, waarin de Redacteur het plan van uitgaaf mededeelt en waaruit bovenstaande is overgenomen, luidt aldus:

„Op deze wijze medewerkende, om de kennis van Indië te verspreiden en mijne landgenooten in staat te stellen hunne „waarsichtige belangen en hooge verplichtingen ten opzichte dezer rijke en schoone bezittingen te begrijpen en te vervullen, „vermeen ik, zoowel voor Indië als voor het Moederland nuttig werkzaam te kunnen zijn. In mijne oogen zijn de Kolonien eene conditio sine qua non voor het voortdurend onafhankelijk volksbestaan van Nederland, en de materiële voordeelen, die zij afwerpen „voor de natie volstrekt onmisbaar, bij den zwaren schuldenlast, die haar drukt. Daarom moet „het doel wezen van ieder, die het Vaderland liefheeft, om die gewesten voor Nederland te bewaren en de bronnen van „welvaart en rijkdom, die er zijn, voortdurend te doen vloeijen. Maar dat is onmogelijk, zoo de belangen van Koloniën „en Moederland niet met elkander in overeenstemming worden gebragt, en de eersten slechts beschouwd worden als ver- „plichtingen te hebben jegens het laatste, het laatste niet jegens de eersten; dat is onmogelijk, zoo ons Bestuur niet gegrond „is op wetenschap, waarheid en recht, niet geleid wordt door liberale, menschlievende, echt Christelijke beginselen, en „niet ten uitvoer wordt gelegd door eerlijke, verlichte en kundige dienaren van den Staat; dat is onmogelijk, zoo de „Nederlandsche ingezetenen in Indië niet deelten in de staatsburgerlijke regten hunner landgenooten in het Moederland, voor „zoo veel plaatselijke omstandigheden zulks toelaten, en zoo door dit gemis langzamerhand tusschen die twee deelen van „hetzelfde groote gezin een scheidmuur wordt opgetrokken, die beiden van elkander vervreemdt en verwijderd; dat is on- „mogelijk, zoo de oorspronkelijke inlandse volkeren geregeerd worden, alsof ze altoos in denzelfden stationairen toestand „zouden blijven, en niet bestemd waren om ook tot meer maatschappelijke, zedelijke en godsdienstige ontwikkeling te „geraken en nu reeds, voor een gedeelte, werkelijk zich beginnen te verheffen; dat is onmogelijk, zoo de natie zich niet „geroepen gevoelt, om door leiding en vorming, door onderwijs en opvoeding Indië van lieverlede en langzamerhand de „voordeelen en den zegen te schenken onzer Christelijke beschaving; dat is eindelijk onmogelijk, zoo de schatten, die „Indië, onder een wijs, voorzigtig en regtvaardig Bestuur, op den duur van zijn overvloed afwerpen kan, voor een „groot deel strekken, om enkele bevoorregte klassen der maatschappij en personen te verrijken en niet allen alléén „worden aangewend ten voordeele van de natie.

„Ziedaar mijne inzichten in de belangen van Moederland en Kolonie, en de wederkeerige verhouding van beiden; „ziedaar waartoe ik hoop, dat de verspreiding der kennis van Indië zal leiden, en ik het mijne, hoe weinig dan ook, „tracht aan te brengen. Zijn er onder mijne landgenooten, hier of aan gindsche zijde van den Oceaen, die in dat „opzicht zene andere overtuiging hebben, gaarne zal ik niet hen in het strijdperk treden, maar alleen om de waarheid „te vinden; daarom moet die strijd in liefde gevoerd worden, met geopen vizier en eerlijke wapenen; waar dezen „ontbreken, blijf ik het antwoord schuldig.”

De uitgaaf van den jaargang 1849 van dit Tijdschrift zal geschieden bij maandelijksche afleveringen, en gedrukt worden met eene nieuwe Garmond letter, in roijtaal octavo formaat en op hetzelfde papier, waarop het Bericht van Intekening is gedrukt en hetwelk in alle Boekwinkels ter lezing is gelegd.

De prijs van dezen jaargang is voor de Intekenaren in Nederland bepaald op f 13-00; zullende daarin evenveel worden opgenomen als in de vorige jaargangen.

Bij alle Boekhandelaren in Nederland kan op dit Tijdschrift ingeteekend worden, alsmede bij bovengenoemden Uitgever.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS ROITSKMA, Boekdrukker.

Kagchelkolen.

van puike kwaliteit, tot zeer billijken prijs bij de ondergeteekende te bekomen. Het gebruik daarvan op Haarden is vooral aan te bevelen, nu dit jaar de veelal niet droog is.

Wedw. J. SCHILTHUIS, Zuidzijde aan de Noorderbo.

LIEFHEBBERS VAN BESTE SCHAATSEN.

Ondergeteekende verwittigt het geëerde Publi- dat bij hem weder zijn ontvangen: een partij extra beste KLOMPESCHAATSEN, alsmede goedkoopere soort, tegen eenen billijken prijs; alsmede zijn bij hem te koop onderscheidene soorten van ARRETUIGEN met zonder SCHELBOOM; verzoekt ten dien e vriendelijk gunst en rekommandatie.

GRONINGEN, 25 December 1848.

E. R. FOKKENS,

Zadelmaker op den Nieuwenweg, lett. P.

ZUIVERE CITROEN-PUNCH

van RUM de Flesch à f 1-00 à f 1-20, dito ARAK f 1-40. Bij grootere Kwantiteiten tot mindere prijzen.

N. E. ROST,

Oude Kijk-in 't Jaststraat.

De ondergeteekende heeft op nieuw onderscheidene soorten van RIJST ontvangen, welke bij hem tot zeer zuinige prijzen verkocht worden, alsmede onderscheidene soorten van ROZIJN van 11 en 15 Cents de 5 Onzen, LICHT BRUINE SUIK van 28, BLANKE BASTERD SUIKER van 25, BROCK SUIKER van 29 Cents de 5 Onzen, SIROOP 15 Cents de 5 Onzen, bij 5 1/2 N. & 14 Cents, onderscheidene soorten van PARELGORT van 44, 5, 6, 7 en 8 Centen de 5 Onzen GROENE en GRAAUWE ERWTEN van 7, 8, 9 en Centen de Kop (puik in de Kook), BRUINE BOONEN en 10 Cents, WITTEN 10 Centen de Kop, GROVE GOE 6 Cents de Kop.

G. ZEEHUIZEN, in de Zwanenstraat.

F. VAN WEERING,

aan het Schuitendiep, het derde Huis Zuidzijde den Breeden Gang, houdt zich gerekommandeerd in de BAKKEN van NIEUWJAARS en IJZE ROEKJES.

De Weduwe P. M. PRUIDON,

aan de Vischmarkt, het tweede Huis van de Harderijng straat, houdt zich gerekommandeerd in het BAKKEN van NIEUWJAARSKOEKEN; verzoekende TROMMEN in tijds te bezorgen.

Wordt GEVRAAGD, op een Dorp in h Oldambt, een TUINMAN, onbewaand, h Snoeijen en Broeijen goed verstaande, om met den 1sten Februarij 1849 in DIENST te kunnen treden.

Gadingmakenden adresseren zich met franko Brieven onder letter E, aan het BUREAU van de PROVINCIALE GRONINGER COURANT.

Op een BUITENGOED in de Provincie Groningen, wordt, tegen FEBRUARIJ of daar omtrent GEVRAAGD een TUINMAN die goed kan snoeijen en broeijen, en goede GETUIGENIS. Adres, met franco Brieven, an het BUREAU der PROVINCIALE GRONINGER COURANT.

Een ongehuwde PEL-ROGGEMOLENMAAK- KNECHT, zijn werk grondig verstaande, en goede Getuigschriften voorzien, kan op Mei WERK bekomen. Men vervoegte zich, liefst in Persoon met franko Brieven, bij J. FORMSMA, te Kollum.

AMSTERDAM, 28 December.

De felle vorst, sedert den 19den dezer ingevallen, heeft niet alleen reeds alle kleine wateren rondom Amsterdam met een ijskorst overdekt, maar gisteren vooral zijn het IJ en de Amstel, een paar windvakken uitgenomen, geheel toegeraakt. Berzamelde zeeboezem was eergisteren reeds door het uit de Zuiderzee opgestuwde drijfijst ten deele bezet geraakt, zoodat de veerscheepen en de barge bleven liggen; gisteren was de geheele vaart gestremd. De Noord-Hollandsche veerscheepers komen van het toelke, door een opengehouden slop, met kleine schuitjes over.

ZWOLLE, 21 December.

Onder de verblijdende verschijnselen van den tegenwoordigen tijd behoort voorzeker de gunstige gesteldheid van het wintergras, tarwe en rogge: beiden staan bij uitstek mooi te velden, en geven alzoo de beste verwachtingen, hetwelk voorzeker op de graanprijzen eenen belangrijken invloed uitoefent; zoo als blijken kan uit de volgende vergelijking van de graanmarkten in den zomer van 1847 en op het einde van 1848.

In Juni 1847 gold:	In December 1848 gold:
het mud Tarwe ... f 19.00	het mud Tarwe ..... f 7.50
„ Rogge 17.00	„ Rogge 4.50
„ Boekweit 12.00	„ Boekweit 4.00
„ Paardenb. 12.00	„ Paardenb. 4.75
„ Aardappels 6.00	„ Aardappels 1.50
„ Haver 6.15	„ Haver 2.60
„ Gerst 11.25	„ Gerst 3.60

Wie had het kunnen voorspellen, dat, na de misgewassen van 1845 en 1846, reeds in 1848 niet alleen het evenwigt hersteld, maar zelfs de prijzen reeds op een der rijkste oogstjaren terug zouden gebragt zijn, terwijl de kwaliteit van het gewas van 1848 die van 1845 en 1846 meer dan de helft in deugzaamheid overtreft.

Men verneemt, dat de heer A. van Runen van de Hannoverische en Nederlandsche regeringen de gevraagde concessie, tot het maken van een kanaal door de provincie Overijssel naar de rivier de Eems, heeft bekomen.

GRONINGEN, 25 December.

De brieven en bladen met de *Duitsche post*, zijn gisteren avond hier niet aangekomen.

Het buitengewoon zachte winterweder, dat tot den 19den dezer had voortgeduurd, is in den daarop volgenden nacht eensklaps in scherpe winterkoude veranderd, welke ten gevolge heeft gehad, — daar dezelve tot dusver in hevige mate blijft aanhouden, — dat alle naar en van deze stad leidende wateren reeds met een vrij dikke ijskorst zijn bevoerd, zóó zelfs, dat reeds eergisteren onze stad door inwoners uit Dockum en andere Friesche plaatsen over ijs is bezocht, en het ijs reeds gisteren alhier met paard en arreslede is gebruikt.

Zaterdag is alhier, onder verzekerd geleide, aangebragt TAMME ROMP, wonende te Muntendam, als verdacht van mededader te zijn van den diefstal te Kalkwijk, ter zake van welken, zoo als reeds vroeger is gemeld, reeds vijf andere personen in hechtenis zijn gesteld. Met grond verwacht men, dat deze arrestatiën ten gevolge zullen hebben, dat de gemeente Hoogezand en aangrenzenden, voor langen tijd, beveiligd zullen zijn tegen de nachtelijke overvallen van gewelddadige en telkens in grooten getale vereenigde boosdoeners, waarvan het verschrikkelijke nu sedert twee jaren door zoo velen is ondervonden.

Twee jongelingen, met name PIETER DE GRAAF en JELLE MENSINGA, welke zich in den middag van Vrijdag laatstleden op schaatsen hadden begeven op de Boteringpoortengraacht, hadden het ongeluk door het broze ijs te geraken. — Een heer alhier ter stede woonachtig, welke dit opmerkte, begaf zich oogenblikkelijk op het ijs om deze jongelingen te hulp te komen. Na bij den rand van de ijsbreuk genaderd te zijn, en pogingen in het werk stellende om de knapen te redden, heeft echter de edele menschenvriend het ongeluk om zelf hierbij in het water te geraken. Na eenige moeilijke pogingen is het hem nogtans gelukt, zich zelf en de jongelingen te redden, welke anders gewisselijk van dit ongeluk de slagtoffers zouden zijn geworden.

Wederom een treffend voorbeeld voor ouders, om kinderen niet zonder behoorlijk toezigt alleen te huis te laten. — De vrouw van CHRISTIAAN PHILIP OTTO, wonende bij den Bloemstratenwal, afgeloopen Vrijdag morgen van huis bevogende, heeft een meisje van twee en een van vijf jaren alleen te huis gelaten. Het gevolg hiervan is geweest, dat de kleeders van het jongste meisje vuur hebben gevat, die hierdoor in brand zijn geraakt; het oudere meisje heeft hierop oogenblikkelijk gewag gemaakt. Hoewel er dadelijk geneeskundige hulp is aangewend, is echter het kind Zaterdag morgen aan de gevolgen daarvan overleden.

Woensdag avond tegen elf uur ontstond er brand in het huis van S. VAN DEIST, te Beerta. Terwijl allen reeds te bed waren, was spoedige hulp niet mogelijk; echter heeft men door gepaste maatregelen een gedeelte van het huis van meubelfr. FOLKERTS, wonende in het Oosterpoorten Gasthuis te Groningen, behouden, en door bijzonder gelukkige omstandigheden is het, dat het huis van den koopman W. SMITH, hetwelk reeds verscheidene malen vlam had gevat, is behouden gebleven. Het huis van VAN DEIST was tegen brand schade verzekerd, hoewel gering; van het andere is zulke niet bekend, gelijk mede de oorzaak van den brand niet met zekerheid is te bepalen.

Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden: APPINGEDAM, 23 December.

Op den 18den dezer was alhier een vergadering gehouden van afgevaardigden uit de kiesgerechtigden der gemeenten van dit distrikt, ten einde zich onderling te verstaan over de keus van een lid voor de Tweede Kamer der Staten Generaal, waartoe door het bedanken van den heer ZILKER moet worden overgegaan. Daar het toen niet gelukte tot eenstemmigheid te komen, was bepaald, dat de kiezers over de toen voorgestelde kandidaten zouden gehoord en daarna een tweede bijeenkomst zoude gehouden worden. Deze heeft dien overeenkomstig op heden plaats gehad. Daarbij werden 13 gemeenten vertegenwoordigd of berigten van dezelve medegedeeld, terwijl van 4 gemeenten omtrent de opinie der kiezers geene bepaalde opgave was gedaan: Uit de gegevene verslagen bleek, dat als kandidaten in aanmerking waren gekomen: de heeren R. WESTERHOFF, lid der commissie van landbouw en med. doctor te Warffum, mr. W. J. M. substituit-officier bij de regtdank te Appingedam, W. WAALKENS, landgebruiker te Nieuwolda, en mr. D. A. BONTHUIS, advocaat te Farmsum; de eerste, als de bijna eenige kandidaat in 3 gemeenten en tevens met eenen tweeden in 4 gemeenten; de tweede als de bijna eenige kandidaat in 1 gemeente en met eenen tweeden in 3 gemeenten; de derde als de bijna eenige kandidaat in 2 gemeenten en met eenen tweeden in 1 gemeente; de vierde als de bijna eenige kandidaat in 1 gemeente en met eenen tweeden in 2 gemeenten. — Op voorstel van één der afgevaardigden werd besloten, tot geene verdere stemming over de 4 kandidaten over te gaan, maar zich te bepalen tot de mededeeling der bovengenoemde uitkomst aan de kiezers in de gemeentelijke vergaderingen.

De verkiezing is door hh. Gedeputeerde Staten bepaald op eerstkomenden Woensdag, en de herstemming, zoo noodig, op denzelfden dag ééne week later.

Door den heer Staatsraad, Gouverneur der provincie Groningen is ter kennis gebragt, dat, vermits het ter conservatie van de wildbaan van belang is, dat het tijdstip worde bepaald, waarop de jacht in deze provincie zal zijn gesloten, die sluiting zal plaats hebben met den 30sten December e.k., zoodat na dien tijd niet alleen verboden is de jacht op hazen en patrijzen, maar ook op ganzen, eendvogels en watersnippen.

Volgens den *'s Gravenhaagse Nieuwsbode* heeft het ministerie in overweging gebragt het heffen eener belasting, gedurende twee jaren, waarvan de hoofdtrekken hierop zouden nederkomen:

- 1). Vijf pCt. op de rente van alle fondsen. — Bij wege van inhouding voor die van alle mogelijke binnenlandse negotiatiën. Voor die van buitenlandsche effecten, naar de opgave der houders.
- 2). Vijf pCt. op het zuiver kadastraal inkomen van alle vaste goederen.
- 3). Vijf pCt. van alle traktementen en pensioenen boven zeker bedrag, daar beneden in aftalende rede; en
- 4). Eene klimmende en dalende verhooging op het patentrecht, om handel en industrie van alle opgaven omtrent

hunne inkomsten te ontlasten. Deze geringe patenten zouden van deze verhooging vrijgesteld zijn.

Het te kort wordt voor 1848 en 1849 geraamd op 15 miljoen guldens te zamen.

De Staatskunde van den dag.

Alles wordt thans in Frankrijk in Socialistische taal afgemaakt. Onlangs lag in Parijs een beschonken man op straat, die tot een daar voorbijgaand jong mensch zeide: „Jongeling, ik ben een gevallen arbeider, help mij, dat ik opsta!” — De jongeling antwoordde: „Ik zal mij wel wachten, een' arbeider tot opstaan aanleiding te geven!”

Ook de Barricades laten zich uit een zedekundig oogpunt beschouwen. — „Zeg mij eens, LODEWIJK, wat is een Barricade?” werd onlangs gevraagd. „Dat zal ik u zeggen,” was het antwoord. „Eene Barricade is een ding, hetwelk twee zijden heeft.” — „Domkop! dat weet ik zelf wel.” — „Dat weet gij niet; ik meen dat niet natuurkundig, maar zedekundig.” — „Eene Barricade zedekundig, nu maak dat de gekken wijs!” — „Ik zeg: van twee zijden zedekundig; — namelijk: geluk der Barricade met alles wat daarop en daaraan is, dan is zij de eerste stap op de trappen van de heerlijke woning der vrijheid: — dit is de ééne zijde. — Geluk zij echter niet, dan is zij de laatste stap op de trappen, die naar het tuchthuis of den dood voeren: — dat is de andere zijde.”

Twee praktische Communisten.

Onlangs sneed, te Parijs, een praktisch Communist in een gedrang eenen heer de beide slippers van den rok af. De eigenaar van den rok keerde zich om, en pakte den Communist bij den kraag. „Wat doet gij daar?” vroeg hij. — „Dat ziet gij wel. Ik neem, volgens het stelsel van het Communisme, de helft van uwen rok.” De rokman, die op eens een luijsman geworden was, sloeg eene dikke spaansche rotting op de rug van den dief stuk en zeide: „Ook ik ben een Communist. Ik deel mijn stok met u. Daar hebt gij de helft daarvan.”

Oordeel van Keizer NIKOLAAS over den staat der zaken in Frankrijk.

De Keizer, die somtijds behagen schept in te spotten, zeide dezer dagen in een' kring zijner vrienden: „Deze heeren van de republiek regtvaardigen ons. Wat beteekenen onze enkele bannelingen in Siberië tegenover de tienduizenden bannelingen, die zonder vormis op de pontons zijn geworpen? — wij stellen de dagbladen onder de censuur, maar de bestuurders van Parijs suppressen dezelve; — wij laten de onruststokende journalisten het land uitzetten, maar werpen hen niet in de gevangenis. Wij hebben wel eenige militaire commissiën, maar geene permanente krijgsraden; — geloof mij, mijne heeren, wij zijn wel verre overtroffen!” — De Czaar heeft waarlijk niet geheel ongelijk.

Alles uit het Buitenland.

Belangstelling der Oostenr. Regering in den Landbouw.

Het Ministerie voor den Landbouw en de Bergwerken in Oostenrijk heeft dezer dagen eene zeer uitgebreide circulaire gerigt aan de onderscheidene Landbouwkundige vereenigingen, waarin, onder anderen, wordt verklaard, „dat de Landbouw, eene der hoofdbronnen van volksgeluk en welvaart, onder de bijzondere zorg der Regering wordt gesteld; — dat Scholen zullen worden opgericht voor het geven van onderwijs in den Landbouw; — dat op vele plaatsen nieuwe Landbouwkundige vereenigingen zullen worden gevestigd, — en dat geene verordeningen, betreffende den Landbouw, van Regeringswege zullen worden uitgevaardigd, dan nadat daarvoor met Landbouwkundigen zal zijn geraadpleegd.” De bestaande Landbouwkundige vereenigingen worden in dien brief uitgenoodigd, aan het Bestuur kenbaar te maken, op hoedanige wijze dit doel, volgens haar oordeel, het best zou kunnen worden bereikt.

Statistiek van Parijs (1846).

Parijs telde in 1846 912,036 inwoners, en heeft een' vlakteninhoud van 396,800 vierkante meters, of 3439 hectaren en 68 Franche vierk. roeden. De stad bevatte toen 42,000 huizen, 1922 straten, 57 barrières, 37 kasijen, 20 boulevards, 113 plaatsen, 37 bruggen, 9 paleizen, 23 merkwaardige gebouwen, 6 openbare tuinen, 4 triomfbogen, 5 zuilen, 1 obelisk, 35 bibliotheken, 15 museums, 28 publieke fonteynen, 38 kerken, 25 kloosters, 26 hospitalen, 4 ruitersstandbeelden, 24 schouwburgen en 39 kazernen.

Opbrengst van het Straatvuil te Parijs.

Het straatvuil van Parijs is voor 600,500 fr. verpacht en bragt den pachter, nadat het in de zoogenaamde rot-plaatsen (*les pourrissoires*) gelegen heeft, en nu tegen tusschen 3 en 5 fr. de teerlinge-el verkocht wordt, 8,600,000 fr. op. — In 1823 trok de stad uit de verpachting van dit vuil slechts 75,000 fr., in 1831 166,000 en het is sedert 1845, dat de prijs zoo hoog gestegen is, als wij boven opgaven. Van de winst, welke de pachter nu nog geniet, moeten echter de kosten van het schoonhouden der straten, dat voor zijne rekening komt, en zijne overige uitgaven afgetrokken worden.

Spoorwegen in Engeland.

Volgens een voor eenigen tijd uitgekomen bericht over de spoorwegen van het Vereenigde Koninkrijk van Groot-Brittanje, waren er toen 74 spoorwegen voor het verkeer geopend. Deze beslaan eene uitgestrektheid van 3305 Engelse mijlen, en tot hunne dienst waren 47,218 personen aangesteld. Op dat tijdstip was men nog met het aanleggen van 128 bezig, die eene uitbreidheid van 6455 Engelse mijlen zullen beslaan en aan 256,500 personen werk verschaffen.

Talenten in Londen.

Te Londen — zegt de *Observer* — worden alle talenten tot den hoogsten trap van voortreffelijkheid gebragt. Aldaar is b. v. een man, die zeer bekend is onder de handelaars, en wiens blik voor de Indigoverf hem jaarlijks 1500 p. st. interest opbrengt; en een ander trekt om zijnen fijnen wijntong het inkomen van eenen eersten minister.

Oud-adellijke paarden.

Onder de dieren, die voor eenige jaren den Koning der Fransen door den Iman van Muskate ten geschenke overgezonden zijn, en aan boord van de *Cairo* te Marseille aanlandden, bevonden zich twee schoone merriën, welke voor regstreeksche afstammelingen verklaard zijn van de beroemde lievelingsmerrie van den Propheet, met name *Borak*. Haar stamboom, benevens de getuigenis van hare afkomst waren in eene koperen doos gesloten, welke haar om den hals hing.

Volkstelling.

In het Engelse Lagerhuis werd, voor eenigen tijd, op voordragt van een' zekeren heer ETWALL, een comité benoemd, om een geval, door bovengenoemden heer ter sprake gebragt, te onderzoeken. In een werkhuys voor armen te Andover zouden namelijk de bewoners gebazigd worden tot het malen van beenderen, en onder de beenderen zouden somtijds ook die van menschen geweest zijn, en de armen, door honger gedreven, zouden elkander het in ieder been nog overige merg betwist hebben! Indien door het onderzoek nu ook al mogt blijken, dat de zaak onwaar is, dan toch kenschetst de mogelijkheid, dat zulk een gerucht ontstaat, den toestand van die armen.

Verminderd handelverkeer tusschen België en Frankrijk.

De uitvoer van Lijnwaden en Steenkolen uit België naar Frankrijk verminderd meer en meer. In Januari 1847 bedroeg dezelve 660 centenaars Lijnwaden en 43,863 centenaars Steenkolen minder, dan op den 1sten Januari 1846.

Men heeft opgemerkt, dat PRUS IX het derde gekroonde hoofd is, dat in den loop van dit jaar zijne hoofdstad is ontvlugt en wiens verblijf tijdelijk onbekend is geweest. De twee anderen waren namelijk LODEWIJK-PHILIPS en de Keizer van Oostenrijk.

Akademie-nieuws.

GRONINGEN, 22 December.

Heden zijn bevorderd tot Doctors in de Regten de heeren J. H. NAUTA, van Lutkegast, en E. VAN LOON, van Appingedam, na het verdedigen van eenige *Quaestiones Juris Inaugurales*.

Kunstnieuws.

EDUARD HETZ.

Over dezen Pianist, die zich thans in deze provincie bevindt, bevatte onder anderen het Würzburger Avondblad het volgende artikel, hetwelk wij meenen hier te moeten mededeelen: „De heer HETZ, leerling van LISZT, wiens muzikale verrigtingen reeds in Frankfort, Weenen, Leipzig, Berlijn enz. den haar toekomenden bijval verwierven, trad gisteren avond in het Casino dezer stad voor een talrijk en aanzienlijk publiek op, en voegde zich nieuwe takken bij de lauweren, welke hij bereids op andere plaatsen behaald had. In de phantasie over MOZART's *Zauberflöte* toonde de heer HETZ de kunst te verstaan, om, met de meeste kunstvaardigheid, zulke toonen voort te brengen, welke hart en oor in verrukking bragten, en bij dewelke, niet zonder moeite, de applausismenten ingehouden werden, maar die bij het einde van het stuk van alle kanten voor hem opgingen. De zuiverheid, alsmede de nauwkeurigheid van zijn spel, duiden den aesthetisch gevormden kunstenaar aan. Nauwelijks is het eenigen der vele kunstenaars, die onze stad bezoeken, mogelijk geweest, een' zoo grooten en sterken indruk bij de toehoorders te weeg te brengen, als zulks den heer HETZ in uitstekende mate gelukt is. Iedere aanraking der toetsen, iedere beweging van het welgevormde jeugdige ligchaam en de eigendommelijke behandeling des instruments gaven van het genie des kunstenaars het sprekendst bewijs. De kunstenaar overtrof zich zelve. Vergezeld van de daverendste toejuichingen verliet hij, na het eindigen van het stuk, het toneel.” — Wij meenen ook van onze zijde, dien jeugdigen kunstenaar aan onze muzikvrienden en muzikbeoefenaars alzeins te mogen aanbevelen, en wenschen, dat de uitslag zijner pogingen ook in onze provincie zoodanig moge zijn, als de gunstige verwachtingen, die men van hem koestert, het regt daartoe geven.

Immiddels ontvangen wij reeds, ter plaatsing, een blijk van dien gunstigen uitslag in deze provincie.

Wij ontvangen namelijk uit Appingedam, van den 23sten December, het volgende schrijven:

„Wij hebben het genoegen gehad, gedurende eenige dagen den jeugdigen en vermaarden piano-virtuoos EDUARD HETZ in ons midden te hebben, die ons niet alleen op zijn hier gegeven concert, maar ook bij onderscheidene andere private gelegenheden, ruim in de gelegenheid heeft gesteld zijn spel te kunnen bewonderen. Na al hetgeen reeds omtrent zijne wijze van spelen in couranten en tijdschriften is gezegd, kunnen wij verklaren, dat de verwachting, die men naar aanleiding dier berichten van hem had opgevat, niet in het minst teleurgesteld is, terwijl wij volkomen bewaarheid, en in sommige opzichten overtroffen hebben bevonden al hetgeen daaromtrent onder anderen in de *Groninger Courant*, van den 19den Dec. j.l., is vermeld. Indien men hierbij in aanmerking neemt, dat de heer HETZ nu nog slechts 23 jaren telt, dan is het te voorzien, dat hij eenmaal een der grootste virtuosus van Europa zal zijn, en indien hij dan zijne groote minzaamheid in den omgang en zijne mildheid in het ten toon spreiden van zijn groot talent, waarmede hij iedereen voor zich inneemt, weet te behouden, — zal hij zich voorzeker ook in dit opzigt onderscheiden van vele andere reizende virtuosus, die er zich veelal slechts op toelleggen, om zoo veel geld als mogelijk is te verdienen.

„Groninger kunstvrienden! verzuimt niet het concert van den heer HETZ bij te wonen. Gij, die ook nog in de gelegenheid zult zijn, bij een goed orkest, hem de heerlijke concertos van BETHOVEN en anderen te hooren voordragen, zult u uw geld of uwen tijd niet behoeven te beklagen; en wanneer na afloop van het programma uw opgewekte kunstzin u nog steeds naar meer zal doen verlangen, zal de milde kunstenaar „*wenn er gut auffgeregt ist*” (hetgeen dan ook wel het geval zal zijn), u nog gaarne uren lang met zijn heerlijk spel bezig houden. — Zóó is EDUARD HETZ.”

Verdere berichten nopens den afloop der Verkiezingen

IN DE ONDERSCHIEDENE PROVINCIEËN DES LANDS.

ZUID-HOLLAND.

In het 13de distr. (Brielle) is bij herstemming tot tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer verkozen A. VAN DEEL, Wz.

OVERIJSEL.

In het 4de district (Almelo) zijn bij de herstemming voor een lid der Tweede Kamer, in plaats van den heer mr. H. Jacobson, die daarvoor bedankt heeft, uitgebragt 200 stemmen op den heer mr. J. van Riemsdijk, junior, te Almelo, 153 op den heer mr. D. Donker Curtius, minister van justitie, en 108 op den heer B. P. W. van Diggelen te Zwolle, zoodat eene herstemming omtrent beide eerstgenomden heeren moet plaats hebben.

Laatste berichten nopens de verbreiding der Cholera.

GRONINGEN, 25 December.

Den 22sten zijn hier door de Cholera weder aangetast 2 personen, geen overleden en 3 hersteld; — den 23sten geen aangetast, geen overleden en 1 hersteld. Sedert zijn geene nieuwe opgaven gedaan. Totaal tot heden: 245 aangetast, 125 overleden, 105 hersteld en 15 nog onder behandeling.

	Lijders.	Overl.	Herst.
Te ROTTERDAM, van den 20sten tot en met den 22sten Dec.	81	20	8
(Totaal te ROTTERDAM)	1169	605	400
Te DORDRECHT, van den 20sten tot en met den 21sten Dec.	4	1	—
(Totaal in het Cholera-hospitaal te DORDRECHT)	105	60	19
Te LEIDEN, van den 20sten tot en met den 21sten Dec.	12	5	8
(Totaal te LEIDEN)	332	157	90
[In het Cholera-hospitaal te LEIDEN zijn, van den 7den November tot den 18den December 1848, ingebragt 122 zieken, waarvan 57 zijn overleden, 33 zijn hersteld en ontslagen, 22 zijn hersteld doch zich nog in het gesticht, en 10 onder behandeling bevinden.]			
Te SCHIEDAM, van den 15den tot en met den 22sten Dec.	1	1	—
Te UTRECHT, van den 18den tot en met den 19den Dec.	38	—	—
(Totaal te UTRECHT)	276	120?	61?

Ook in IJSSSELSTEIN doen zich gevallen van Cholera voor. ZWARTSLUIS, 20 December. Het getal cholera-lijdens is in deze gemeente geklommen tot 13, waarvan 7 zijn overleden.

LONDEN, 19 December. De heden bekend geworden opgaven wegens de Cholera vermelden 99 nieuwe zieken, 60 sterfgevallen en 11 herstelden in het geheele rijk; — totaal 2449 zieken, 1140 overleden, 435 hersteld.

GRONINGEN 25 December.

De weleerw. zeer gel. heer G. L. J. D. POITTEVIN, predikant bij de Waalsche gemeente alhier, wien onlangs door Z. M. eervol emeritaat werd verleend, hield gisteren voor zijne gemeente zijne afscheidsrede, hebbende bij die gelegenheid tot tekst Hand. 20, vers 18, 19, 24, 32.

De weleerw. zeer geleerde heer J. SONIUS SWAAGMAN, pred. bij de Hervormde gemeente te Stads-Kanaal, heeft de beroeping te Onderdendam aangenomen.

BEUDUM, 22 December.

Heden werd met eenparigheid van stemmen, door de collatoren dezer Gemeente, ter vervulling der vacerende predikantsplaats alhier benoemd de weleerw. heer Nikolaas Lofers, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Vriesland, wonende te Beudum; welke benoeming door den kerkeraad dadelijk kerkelijk is gemaakt en de beroeping daarop aan zijn wel-eerw. uitgebragt.

TIEL, 26 December.

De heer H. C. WESSELING, predikant te Noordwijkerhout, herwaarts beroepen, heeft die beroeping aangenomen.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOUTSEMA, Boekdrukker.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 19 December.

De heden ontvangene berichten van het tooneel des oorlogs melden het volgende: De keizerlijke troepen zijn onder algemeen gejuich Presburg binnengerukt. De nationale garde had hare wapenen reeds vroeger nedergelegd en de proletariën waren, na het ontvangen bericht van den zegevierenden intogt van *Simonich* te Tyrnau en het aannaderen van *Wrba*, grootendeels gevlugt. De maarschalk *Windischgrätz* was gisteren avond te Gattendorf. De Banus rukte tegen Hochstrass aan. Men zeide, dat de Magyaren bij Raab stand willen houden. Uit Beneden-Hongarije melden de berichten van Semlin, van den 15den Dec., dat vluchtelingen te Orsova waren aangekomen en dat de Magyaren een aanval op die stad wilden wagen. De Raitzen en Serben waren gereed den aanval tegen Weiskirchen en Pest te ondernemen. Uit Pest zijn vluchtelingen aangekomen, welke melden, dat de val van de stad Kaschau aldaar een panischen schrik onder den aanhang van *Kosuth* had veroorzaakt.

Uit Pancsova schrijft men, dat de Hongaren de Serben zouden aangegrepen en eene overwinning behaald hebben. Aan de Drave stelden de Hongaren alles in het werk, om die rivier over te trekken. Uit Hermanstadt ontvangt men het bericht, dat het Hongaarsche leger uit Zevenbergen opgebroken is en dat land geheel verlaten heeft.

Van den 22sten. Uit Hongarije zijn heden geene nadere berichten ontvangen. Naar men verneemt, hebben onze troepen het plan zich op de zoogenoemde Papa-strasse naar Stuhlweissenburg te concentreren, om dan met vereenigde magt tegen Ofen eenen aanval te ondernemen; Raab en Komorn daarentegen voorloopig ter zijde te laten liggen. Aldus was ten minste het gerucht heden aan de beurs verspreid.

FRANKFORT, 21 December.

Het Duitse Parlement heeft de beraadslagingen over de grondrechten der Duitschers ten einde gebragt en het geheel der verordening aangenomen. De zoogenoemde behoudende partij heeft nog eene poging aangewend, om het *souverein* gezag der vergadering twijfelachtig te stellen, en heeft daartoe een voorstel gedaan, houdende, dat de verordening aan de onderscheidene Duitse Regeringen tot goedkeuring zoude worden aangeboden. Dit heeft in den beginne verloopgevoerd, dat de wet, nopens de invoering dezer verordeningen in de Duitse Staten is goedgekeurd, nadat daarbij was bepaald, dat de bedoelde Rijkswet binnen drie maanden alom in Duitschland moet worden ingevoerd, en dat, bij gebreke daarvan, het Rijksbewind de achterlijke Regeringen moet oproepen en vermanen, om, volgens de voorschriften der Rijkswet op de verkiezingen, eene enkele Kamer van afgevaardigden te doen benoemen, ten einde daarin, door wijziging der in de afzonderlijke Staten bestaande verordeningen, te voorzien.

— *Robert Blum* was bij de maatschappij van levensverzekering te Leipzig ingeschreven; en ofschoon volgens de statuten dier maatschappij niets uitbetaald wordt, in geval de verzekerde een geweldigen dood ten gevolge van een vonnis ondergaat, heeft de maatschappij echter besloten, de verzekerde som aan zijne weduwe uit te betalen, omdat zij dit vonnis als niet wettig geveeld beschouwt.

Van den 23sten. Volgens opgave van eenen Weener correspondent in het „Breslauer Jagblad“, was er den 20sten in Weenen op drie Duitse dagbladen beslag gelegd, namelijk: op het *Weser dagblad*, het *Duitse dagblad* en den *Duitse Waarnemer*. Het *Weser dagblad* zal, zoo als het heet, geheel verboden worden. Volgens de Berlijnsche berichten, zal de Koning van den tweeden Kersdag af in Charlottenburg residenten.

Van den 21sten. Voor de nagelatene betrekkingen van *Robert Blum* zijn, tot aan den 20sten dezer, bij het alhier gevestigde centraal-komite 11,089 florijnen, 32 kreutzers ontvangen.

GROOTBRITANNIJE.

LONDEN, 23 December.

De jaarlijksche boodschap van den President *Polk*, met welke het Congres der Vereenigde Staten den 5den dezer geopend is, heeft eene buitengewone uitvoerigheid, zoodat zelfs vele Amerikanen, anders aan lange presidiale boodschappen gewoon, nauwelijks den moed gehad hebben die ten einde toe te lezen. De president viugt aan met de gebruikelijke gelukwenschingen wegens den vriendschappelijken staat der betrekkingen met alle overige volken. Na iets van de vestiging der republiek in Frankrijk gezegd en de hoop op eene gelukkige uitkomst der bewegingen in Duitschland geuit te hebben, ligt Mexico aan de beurt, en wordt het ondernemen van den tegen dat Land gevoerden oorlog geroemd, die 1,193,061 vierkante mijlen aan het grondgebied der Staten heeft toegevoegd, en andere natien de militaire magt en hulpmiddelen der Vereenigde Staten beter heeft leeren kennen.

Met vreugde gewaagt de boodschap van het vinden der goudmijnen in California, en de heer *Polk* wil aldaar onverwijld eene Munt gevestigd zien. Daarna wordt van de slavernij gesproken, als van de eenige, die de versterking der inwendige rust ernstig bedreigt. Hetzij het Congres al dan niet wetten dienaangaande uitvaardigt, de bevolking van het aangewonnen grondgebied zal, volgens den President, wanneer zij in conventie vereenigd is, om eenestaatsregeling daar te stellen, uitsluitend de magt bezitten, om te beslissen, of de slavernij al dan niet binnen hare grenzen bestaan zal.

Het financieel verslag is zeer voldoende. De invoer heeft 154,977,867, de uitvoer 154,032,131 dollars bedragen. De opbrengst der belastingen is 35,437,759 dollars geweest, de uitgaven beliepen, gedurende het in Junij geëindigd financieel jaar, 42,811,970 dollars. Voor het volgende jaar worden de inkomsten op 57,048,969, de uitgaven op 54,195,275 dollars geschat. De werking van het tarief van 1846 wordt verdedigd, alsmede de vestiging eener bij-schatkist. Indien de 24 millioenen dollars, in den loop des jaars ingevoerd, in de banken gestort waren, zouden daaruit zeer treurige gevolgen zijn voortgevloeid.

De openbare schuld beloopt 65,278,450 dollars.

De boodschap behelst verder algemeene beschouwingen over de Noord-Amerikaansche politiek, spreekt van nationale banken, beschermende tarieven, enz., en roemt ten hoogste het regt van *veto*, aan de presidiale waardigheid verbonden, waarvan, zegt de President, nog nooit misbruik is gemaakt.

Omtrent degenen, welke onder den aanstaanden President hooge ambten bekleeden zullen, waren vele gissingen in omloop.

Het verlies van waarde, dat spoorweg-aandeelen gedurende November ondergingen, bedroeg, volgens de *Railway Record*, 120 millioen p. sterl. of 1/6 der nationale schuld.

FRANKRIJK.

PARIS, 23 December.

De nieuwe ministers gaan voort met het organiseren der departementen, aan welker hoofd zij zijn gesteld. Zij stuiten daarbij dikwerf op groote bezwaren. Voornamelijk zien zij zich in de noodzakelijkheid gebragt, om een aantal lieden, die hunne verheffing aan de Februarij-helden te danken hadden, uit de hun veelvuldig wederrechtelijk opgedragene ambten te ontzetten. De minister *de Malleville* heeft, onder anderen, zekeren *Panisse*, die door *Ledru-Rollin* tot directeur der algemeene politie was benoemd, zonder daartoe eenig regt hoegenaamd te bezitten, — weggejaagd. Men verzekert, dat thans alleen bij de prefectuur van politie zich 6 à 700 personen bevinden, die letterlijk onnoodig zijn en niettemin door den Staat worden betaald. Al deze lieden zijn in der tijd door *Caussidière* aangesteld, en moeten thans uit banne bedieningen worden onttrokken, opdat orde en regelmaat in de algemeene administratie terug keeren.

De maarschalk *Bugeaud* heeft het opperbevel over het legercorps der Alpen aanvaard. De geheele sterkte van dat leger wordt thans op 72,000 man begroot. Het hoofdkwartier van den maarschalk *Bugeaud* is werkelijk te Bourges gevestigd.

Van den 24sten. Heden heeft de Voorzitter der Republiek, onder begünstiging van vrij goed weer, eene luisterrijke wapenschouwing gehouden over de troepen der bezetting en der nationale garde. In den ochtend, te 7 uur, is voor al de legioenen der nationale garde appel geslagen; een uur later zijn de nationale garden uit de omliggende gemeenten hier binnengekomen. Al de vereenig-

de troepen, zoowel de stedelijke en de mobile nationale garden, als de linietroepen, de artillerie en kavallerie, waren gerangschikt van de barrière de l'Etoile, langs de Elyzeche-velden, den rechter oever der Seine, den tuin der Tuilleries, de straten Rivoli, het plein Vendôme, de straat la Paix en het plein la Concorde. Reeds te acht uur was eene groote menigte volks op de been.

Te half elf vertrok de president der republiek van het Elysee-National. Hij droeg de uniform van generaal der nationale garde met het groot-ridderkruis van het legioen van eer, benevens de ster. De stoet werd voorafgegaan door een escadron lansiers, daarop volgde de heer *Bonaparte* te paard, en achter hem een aantal generaals. Een defilé heeft er niet plaats gehad. De heer *Louis Bonaparte* reed langs het front van al de troepen. Gedurende dezen togt bleef hij, om niet genoodzaakt te zijn telkenmale te groeten, met ontblooten hoofde, zijn steek op den knop van den zadel plaatsende. Naarmate hij voorbij trok, speelde de muziek en sloegen de tambours den generaals marsch. Talrijke kretten van *Leve Napoleon!* deden zich hooren; slechts enkele kretten van „*Leve de Republiek!*“ en „*Leve de amnestie!*“ werden gehoord. Langs de geheele linie werd echter geen enkelen kreet van leve de Keizer vernomen; intusschen schijnt het, dat op andere punten eenige straatjongens dezen kreet herhaaldelijk aangeheven hebben. Onderscheidene nation. gardes zijn uit de geleiders getreden, om den heer *Bonaparte* petitiën aan te bielen. Te 1 uur was de geheele plegtigheid geëindigd, en alles is in de beste orde afgelopen. Het publiek was in geestdrift over het goede voorkomen en het jeugdige aanzien van den heer *Louis Bonaparte*. Ofschoon hij 40 jaren telt, schijnt hij slechts ten hoogste 35 jaren bereikt te hebben. Andere personen verwonderden zich, dat hij op geen wit paard zat.

Van den 25sten. De dag van gisteren is rustig afgelopen. Na de wapenschouwing is eene groote menigte volks op de been gebleven, doch nergens is, voor zoo ver men tot dusver heeft vernomen, de orde op eenigerhande wijze gestoord.

De dagbladen deelen thans nadere bijzonderheden nopens deze wapenschouwing mede, waaruit blijkt, dat de nationale garde geene geestdrift hoegenaamd aan den dag heeft gelegd, met uitzondering echter van eenige bataljons uit de naburige gemeenten, die zelfs met den kreet van: „*Leve de Keizer!*“ zouden hebben ingestemd. De linietroepen hebben geen kreet hoegenaamd ter eere van den Voorzitter aangeheven. Men heeft eene poging aangewend, om de menigte in beweging te brengen; maar dit is mislukt. Zeker onbekend persoon heeft namelijk op den middag een vlieger, den vorm hebbende van eene adelaar, willen oplaten; doch is door de agenten der politie gevat, alvorens zijn oogmerk ten uitvoer te hebben gebragt.

Onder de loopende geruchten behoort, dat er verschil is gerezen tusschen den Voorzitter *L. Napoleon* en zijne ministers nopens het uitvaardigen eener amnestie. De Voorzitter zou namelijk die amnestie zoo ver mogelijk willen uitrekken, doch de bewindslieden moeten zich bepaald daartegen hebben verklaard, op grond, dat de partij der regeringloosheid thans wel is waar is onderdrukt, maar dat men, door het uitvaardigen eener algemeene amnestie, die partij met hare hoofdleiders weder nieuwe krachten zou geven.

De minister van justitie heeft de ambtenaren van het openbaar ministerie gelast, om al degenen, die den kreet van *Leve de Keizer!* of *Leve het Keizerrijk!* mogten aanheffen, geregelijk te vervolgen, ter zake van aanranding der Constitutie en der republikeinsche orde van zaken.

De oom des presidents, *Jerome*, gewezen Koning van Westfalen, is tot gouverneur des invaliden, en maarschalk *Molitor* tot groot-kanselier van het legioen van eer benoemd.

Jeromes zoon *Napoleon*, zal, naar men als zeker meldt, met eene buitengewone zending naar Engeland en naar Rusland gezonden worden.

Prinses *Bachiochi*, geboren *Bonaparte*, is, op de reis uit Italië naar Parijs, dezer dagen door Lyon gekomen.

BELGIË.

BRUSSEL, 23 December.

De Gedeputeerden hebben de voordragt, om al de bezoldigingen 5 pCt. te verminderen, als een middel van bezuiniging, verworpen. Men zal echter wel denkkelijk, doch in eenen anderen vorm, daarop terug komen. De vrije invoer van leeftogt is nog voor een jaar verleend. Bij den invoer van granen zal alleen een regt van 5 centimes van elke 100 kilo's worden gevorderd. De heer *Coomans* is krachtig opgetreden voor degenen, welke steeds beschermende verordeningen verlangen voor den landbouw. Hij heeft beweerd, dat het te heffen regt niets meer was, dan een zoogenoemd balans-regt, en alleen diende om van het bedrag van den invoer te doen blijken, en dat het nog veel minder bedroeg, dan het regt, 't welk thans in Nederland, alwaar men zoo veel prijs stelt op den onbelemmerden graanhandel, van het vreemde koren wordt geheven. Hij verlangde ten minste een vast regt van 20 fr. van elke 1000 kilo's tarwe, en 14 fr. van gelijke hoeveelheid rogge. Zijne redenen, ofschoon ondersteund door den heer *de Merode*, hebben nog geenen ingang gevonden, en de voordragt is genoegzaam eenstemmig aangenomen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 24 December.

Gisteren morgen is bij Z. M. den Koning, met de daarbij gebruikelijke ceremoniën, toegelaten, ten einde zijne geloofs-brieven te overhandigen, de ridder *de Coomans*, als minister-resident van Z. M. den Koning van Denemarken bij de hoven van Nederland en België.

De minister van koloniën heeft het volgende in de *Staats-Courant* aangekondigd: Bij het ministerie van koloniën worden, even als bij de directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij, dagelijks aanvragen ontvangen om inlichtingen nopens de oorzaak der buitengewoon lange vertraging, welke ondervonden wordt in de uitbetaling der burgerlijke delegatiën over het late kwartaal dezes jaars.

Naar aanleiding daarvan, worden de belanghebbenden verwittigd, dat de staten der bedoelde delegatiën over het gemiddelde tijdvak dusver bij het departement van koloniën niet zijn ontvangen, terwijl de oorzaak dezer vertraging niet kan worden opgelost, te minder, daar bereids de staat der *militaire* delegatiën over het 2de kwartaal dezes jaars hier te lande ontvangen is; zullende op de uitbetaling der burgerlijke delegatiën de vereischte orde worden gesteld, dadelijk nadat de daartoe gevorderde staat bij het departement van koloniën zal ontvangen zijn, op welker toezending met den overlandpost van November bereids bij het Indisch Bestuur aangedrongen is.

De thans openbaar gemaakte begroting der stad Amsterdam, over den jaren 1849, beloopt in ontvangst een totaal van f 2,640,457.31½, en in uitgaaf een totaal van f 2,638,342.05, hetwelk dus een batig slot oplevert van f 2,115.26½.

De *Staats-Courant* deelt de volgende met den overlandpost uit Indië ontvangene tijdingen mede:

De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben, onder ultimo Augustus 1848, over de 8 eerste maanden van het jaar, zuiver opgebracht f 2,584,230.14½, zijnde f 236,241.03 minder, dan in 1847, en f 1,226,170 minder, dan in 1846 gedurende de eerste 8 maanden van die jaren verkregen is.

In de afdeeling Buitenzorg heerschen de kinderpokken, van waar zij naar Batavia zijn overgebragt; tot nog toe is het getal der op laatstgemelde plaats door deze ziekte aangevallen personen niet groot. Ook te Samarang heeft zich deze ziekte vertoond, doch ook daar is het getal lijdens niet zeer aanzienlijk.

Op Java is onlangs aangekomen een Duitsch geleerde, *Ferdinand von Sommer* genoemd, die zich geruimen tijd in Hindostan en later in Nieuw-Holland met natuurkundige onderzoekingen, hoofdzakelijk van mineralogischen en geologischen aard, heeft bezig gehouden en een werkdadig deel schijnt te hebben genomen in de ontginning van de als bijzonder rijk opgegevene kopermijnen te Perth, aan de Zwannrivier in West-Australië; zijn voornemen is, volgens zijne verklaring, om op Timor zijne onderzoekingen voort te zetten, waartoe hij 's Gouvernements ondersteuning heeft ingeroepen, daarvoor aanbiedende het met het resultaat zijner onderzoekingen en mogelijke ontdekkingen bekend te maken.

De aanraking, in welke hij met eenige ingezetenen te Batavia gekomen is, schijnt dezen op het denkbeeld te hebben gebragt, dat op Timor kopermijnen met goed gevolg zouden kunnen worden ontgonnen, wanneer met dat doel,

onder 's Gouvernements ondersteuning, een maatschappij zoude worden tot stand gebragt. Een dergelijke strekkend verzoekschrift is aangeboden, hetwelk aanleiding heeft gegeven tot een onderzoek omtrent de uitvoerbaarheid van dit denkbeeld; dit onderzoek is nog niet afgevolgd.

Van Soerabaja is bericht ontvangen, dat in de nabijheid van de hoofdwatersporen van steenkolen waren aangetroffen, welke, uit hooft van derzelver ligging nabij eene groote rivier niet ver van zee, zonder noemenswaardige kosten, wat het transport betreft, voor de stoomvaart zouden kunnen dienen, wanneer later van derzelver uitvoerbaarheid voor die dienst mogt blijken. Meer bijzonderheden hieromtrent zijn toegezegt, doch tot dusver niet ontvangen.

Zijner Majesteits fregat *de Rijn* en het stoomschip *End* zullen met den 1sten November van Bali terug keeren, en voor Soerabaja blijven liggen; zullende die vaartuigen, zoodanig staat worden gehouden, dat zij onverwijld naar de eilanden kunnen stevenen, wanneer de redoute aldaar door een nabijzijnd gevaar mogt bedreigd worden.

De gemeenschap met die redoute en Java wordt inmiddels door kleinere oorlogsvaartuigen opgehouden; die vaartuigen zullen tevens belast zijn met het bekruisen der wateren rondom dat eiland. In den staat van zaken aldaar is geene belangrijke verandering gekomen.

Van den 26sten. Heden morgen is uit de residentie naar Weenen vertrokken de prins *Esterhazy*, om bij de kroon van den Keizer tegenwoordig te zijn. Z. H. was Oostenrijksch minister bij het Nederlandsche Hof; in den loop dezer week zal hij tijdelijk door eenen anderen minister vervangen worden, die alhier verwacht wordt.

Van den 27sten. Naar men verzekert, is de graaf *Esterhazy*, die tot dusverre de betrekking van Oostenrijksch gezant bij het Nederl. hof vervulde, benoemd tot Oostenrijksch minister bij het hof van Berlijn.

AMSTERDAM, 26 December.

Den 22sten dezer is alhier overleden de alom bekende beroemde oogarts, de chirurgie doctor, de heer *W. W. W. W.*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Bij Zr. Ms. besluit van den 21sten dezer, is de commissie tot herziening en omwerking der militaire wetboeken, ingesteld bij Kon. besluit van den 2den Oct. 1841 (*Staatsbl.* no. 39), ontbonden.

Op Zondag, den 21sten dezer, is bij de Remonstrantsche gemeente te Amsterdam voor het eerst gebruik gemaakt van twee nieuwe bundels gezangen met viersimige korallen, met eenige omzettingen en wijzigingen uit de zoogenoemde grooten en kleinen bundel gezangen van de Doopsgezinde gemeente te Amsterdam en uit het Evangelisch gezangboek der Nederduitsch-Hervormde kerk getrokken en bijeenverzameld door eene, door de groote vergadering der Remonstrantsche Broederschap, met die zorg belast commissie, bestaan hebbende uit de heeren: *des Amoris*, *den Hoeven*, hoogleeraar te Amsterdam; *Joannes Tiden*, predikant te Rotterdam; *C. W. van der Pot*, predikant te Leiden; *J. J. van Vollenhoven*, predikant te Frederiksdam aan de Eider; *Dk. Heydeman*, opziener te Amsterdam; en *J. van der Hoeven*, opziener te Leiden.

Van den 27sten. Naar men verneemt, heeft de Regering dezer dagen besloten, dat aan de officieren der landmacht, die dit mogten verlangen, vergunning zal worden verleend, om zich, tegen twee derden van hun traktement, gedurende een jaar met groot verlof uit de werkelijke dienst te mogen verwijderen. Men meent daarin een blijk te vinden, dat de Regering voor het oogenblik geene vrees kent voor eenige verwikkelingen met het buitenland, of voor het ontstaan van omstandigheden, die het onafgebroken in dienst houden der geheele militaire magt noodzakelijk zouden kunnen maken.

Onze Frankforter correspondent deelt ons het volgende ontwerp, betreffende de zoo gewichtige vraag van Duitschlands aanstaand opperbestuur mede. Dit ontwerp is opgesteld door eene talrijke vereeniging van afgevaardigden der Rijkvergadering, en heeft, volgens onzen correspondent, veel kans van te worden aangenomen.

De waardigheid van rijksopperhoofd wordt door de Duitse vorsten voor vier jaren aan eenen Duitschen vorst opgedragen. De gekozene voert den titel van *Duitse Rijkshoofd*. Bij de keuze hebben Oostenrijk en Pruisen ieder 3 stemmen, Beieren 1, Saksen en de Thuringische staten 1, Hannover en de Noordduitsche staten 1, Wurtemberg 1, Baden 1, de beide Hessen, Luxemburg, Nassau en de vrije steden 1, in het geheel 9 stemmen. De eerste welke plaats zal hebben op den 15den Februarij 1849, door de constituerende vergadering worden bekrachtigd. De Duitse rijksbestuurder is onschendbaar en onverantwoordelijk, terwijl overigens aan den gekozene dezelfde regten worden toegekend, welke thans de Rijksbestuurder geniet.

(Handelsblad.)

ROTTERDAM, 25 December.

Aan boord van het barkschip *Cornelis Wernard Edvard*, gevoerd door kapt. *Hagers*, hier te huis behoorende en kortelings van Indië aangekomen, vond een even treffend als schrikkelijk ongeluk plaats. Bij het binnemen had de bemanning, afgetoed door verscheidene nachten wakens en zwaren arbeid, zich ter rust begeven en was in diepen en vasten slaap gedompeld. De waker, aangesteld om gedurende den nacht het schip niet zonder toezigt te laten, ging, door koude verkleumd, in de kombuis zitten. Daar schijnt hij in slaap te zijn gevallen en zijne kleederen vuur te hebben gevat. Met schrik en angst wakker wordende, liep hij naar het voorste gedeelte van het schip, bij de equipage om hulp roepende, doch schijnt daar door de vermoeide manschappen niet gehoord te zijn. Als radeloos vlugte hij toen naar het achterschip, ten einde bij de officieren hulp te bekomen, doch dit gelukte eerst te laat, en toen den man bijstand kon geboden worden, was hij reeds zoodanig verbrand, dat hij kort daarna, onder de verschrikkelijkste pijnen, den geest gaf.

Op verschillende plaatsen van het dek zijn de sporen achtergebleven van het lijdens des ongelukkigen.

ASSEN, 25 December.

In eene bijeenkomst der schipperij van Zwolle, Hasselt, de Dedemsvaart, Meppel, Hoogeveen, Zwartsluis en de Smilde, gehouden te Zwartsluis den 22sten dezer, is met algemeene stemmen besloten, de tolheffing op het Zwolsche Diep, die met den 1sten Jan. e. k. zal aanvangen, door alle eerlijke, openbare en in een constitutionelen staat geoorloofde middelen te bestrijden; zullende mr. *L. Oldenhuis Gratama*, te Assen, en mr. *J. C. Bijsterbos*, te Kampen, de belangen der schipperij behartigen.

De *Nederlander* zegt te vernemen, dat aan den heer *A. van Runen* concessie is verleend, om door Overijssel de Zuiderzee te verbinden met de Eems. Die lijn zoude mede door eene groote uitgebreidheid Drentsche ruwe veenen moeten loopen en is daarom eerst na verloop van vele jaren uitvoerbaar. Die ontmoeting der Eems schijnt niet het hoofddoel bij die onderneming te zijn, doch een verwijderd gevolg daarentegen van eene voor de tegenwoordige veeneigenaren nadeelige veenspekulatie de eerste vrucht van zoodanige concessie te kunnen worden.

Het verheugt ons daarom te kunnen mededeelen, dat zoodanige concessie niet is verleend. Twee verzoeken tot concessie, het eene van den heer *van Runen*, het andere van de heeren *Holthe tot Echten*, *Heermsherk* en *Kalf en Co.*, beide strekkende tot ruime uitvoering van kanaalwerken in verband met doelmattigen veenaanleg, zijn nog onbeslist, en eerst dan zal tusschen dezelve uitspraak kunnen worden gedaan, wanneer de middelen van uitvoering nader zijn aangehouden. Men vertrouwt, dat, wanneer door eene der partijen zoodanige middelen van uitvoering kunnen worden aangewezen, die verzoeken elkander niet in den weg zullen staan.

(Drentsche Courant.)

Het hof van Drenthe heeft *B. Muunkhof*, *J. H. Heinink* en *B. Eilert*, nadat zij door de heeren mrs. *J. Oosting* en *G. W. van der Feltz, Jr.*, verdedigd waren, veroordeeld tot de straf van 't zwaaijen met het zwaard over 't hoofd en confinement elk van zes jaren, als hebbende te Oldenzaal in 't najaar van 1847 zijveren munten, wettigen koers hebbende in Nederland en in Pruisen, nagemaakt: geheel overeenstemmende met de uitspraak van het door den Hoogen Raad vernietigde arrest van het Hof van Overijssel.

GRONINGEN, 28 December.

Bij besluit van den 23sten December jl., no. 2, heeft Zijne Majesteit benoemd tot burgemeester der stad Groningen, den heer mr. G. W. H. baron van IMHOFF, en zulks ter vervulling der vacature, welke door de gewone afreding van den burgemeester met den 2den Januarij 1849 zal ontstaan.

— Sedert den 5den Decem. Aede worden alhier vermist de volgende drie personen.

ELLE CUSJEL, oud 15 jaren, zoon van JACOB LODEWIJK CUSJEL, wonende in de Peperstraat; gekleed in een bruin Engelsch lederen wambuis en dito broek, zwarte lakensche pet en klompjes aan de voeten; aangezicht bruin, haar donker bruin, oogen dito en klein van persoon.

GERRIT SJOERDS, ook genoemd GERIT TJADDES, oud 14 jaren, zoon van NICOLAAS SJOERDS, van beroep schoenmaker, wonende bij de Zuiderkuipen; gekleed in bruin Engelsch lederen wambuis en broek, blauwe lakensche pet op het hoofd, en blauwe wollen kousen en laarzen aan de voeten; zwart haar en bruin van uitzigt.

DERK GIEZEN STROOBOER, oud 11 jaren, zoon van GIEZEN DERK STROOBOER, wonende op de Driemolendrift; gekleed in blauw lakensche wambuis, Engelsch lederen broek, zwart dito vest, bonte kousen met hooge schoenen aan de voeten, en gestreepte pet op het hoofd.

Volgens ingewonnen berichten kunnen wij mededeelen, dat bovengenoemde drie jongelingen zijn gezien den 9den Decem. te Saaksum, en den 16den Decem. te Usquert. — Diegenen, welke eenig narigt van dezelven mogten kunnen geven, worden uit naam en ter geruststelling der ouders verzocht, aan het Bureau dezer Courant hiervan kennis te geven.

— Gisteren avond heeft alhier het volgende droevig voorval plaats gehad. — A. GIEBELS, commissionair in boten, is omstreeks zeven uur op de trappen voor zijne woning, een' kelder, dood gevonden. De oorzaak hiervan wordt toegeschreven aan eenen vermoedelijken val bijlangs deze trappen, veroorzaakt door de buitengewone gladheid door den ingevallen dooi.

Wij achten het niet ondienstig te herinneren, dat, sedert den 1sten dezer, bij de Nederlandsche Bank, te Amsterdam, worden ingewisseld de muntbiljetten van f 10 en f 5, terwijl met den 1sten Januarij 1849 die biljetten zullen ophouden wettig betaalmiddel te zijn, en niemand kan worden genoodzaakt die in betaling aan te nemen. Ten gerijve van het algemeen, zullen zij echter tot den 31sten Maart 1849 bij alle betalingen aan de schatkist worden aangenomen.

De Staats-Courant behelst een koninklijk besluit van den 14den November jl., houdende het tractaat, den 4den Mei 1848 tusschen de Nederlanden en Groot-Brittannië gesloten, ter wering van den slavenhandel, alsmede van de daartoe behoorende additionele artikelen.

TEYLER's tweede Genootschap, tot het uit-schrijven eener prijsvraag in het vak der geschiedkunde besloten hebbende, stelt de volgende voor:

„Wat leert de geschiedenis aangaande de vereeniging der geestelijke en wereldlijke oppermagt in den Kerkelijken Staat? Blijkt die vereeniging, bij den tegenwoordigen toestand der Europeesche Staten, volstrekt noodzakelijk te wesen? Welke gevolgen zouden uit eene afscheiding dezer magten te vermoeden zijn? In hoe verre zouden die gevolgen, zoo voor de Roomsche-Catholieke Kerk als voor het Christendom in 't algemeen, dienstbaar of nadeelig kunnen worden? Het Genootschap verlangt de bovenstaande vraag geschiedkundig behandeld te zien, met onpartijdigheid en met eene bondige beredenering der uitkomsten, waartoe de wijsgeerige beschouwing van het onderwerp zou kunnen leiden. De prijs voor het best gekleurde antwoord op deze prijsvraag is eene gouden medaille, ter innerlijke waarde van vierhonderd Hollandsche guldens. De verhandelingen moeten in het Nederduitsch, Fransch, Engelsch of Hoogduitsch, goed en leesbaar, met eene Nederduitsche letter geschreven zijn door eene andere hand dan die van den opsteller. Ook moeten zij in haar geheel worden ingezonden vóór den 1sten April des jaars 1850 vijftig, ten einde vóór of in de maand Decem. daaraanvolgende te worden beoordeeld.

De Landhuishoudkundige Courant zal met den 1sten Januarij e. k. uitgebreid en door den zoo gunstig bekenden geleerde en landbouwer, dr. W. C. H. STABING, met den tegenwoordigen Redacteur, dr. J. WITTEWAAL, geredigeerd worden. — Zij willen geen volksblad voor den eigenlijken boerenstand leveren, — zegt de Drenthse Courant bij het vermelden van bovenstaand bericht, — maar een blad voor de meer beschaafde voorstanders van den Landbouw en voor de landbouwers, daar vooral de onkunde onzer hoogere standen de landbouwschappelijke landbouw bestreden moet worden.

GRONINGEN, 28 December. — In als in vorige jaren, waren wij ook nu weder getuigen van een heerlijk feest, dat, hetzij men op het doel of enkel op het middel let, altijd eenen gunstigen indruk maakt en de heerlijkste gevolgen moet voortbrengen. Het eerste doel of de aanleiding tot het feest was, de fondsen eener weldadige commissie te schragen.

De commissie uit ons Departement der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, ter bevordering van het schoolgaan van minvermogen kinderen, heeft, sedert 1840, een aantal van ruim tweeduizend kinderen, die, wegens gebrek aan ruimte op de stadsscholen, geen onderwijs ontvingen, of wier ouders geen belang stelden in de verstandelijke en zedelijke ontwikkeling van hun kroost, opgezocht en een voor deze verwaarloosden geschikt onderwijs doen genieten. Een aantal van 345 derzelven moest zij vooraf van de noodige kledingstukken voorzien. Groot en moeilijk is de arbeid dezer weldadige commissie, velerlei teleurstellingen moet zij zich getroosten, maar haar moed wordt telken jare aangevuurd, wanneer zij de werkdadige belangstelling harer stadgenooten opmerkt.

Ook nu weder was het ruime Martini-kerkgebouw gevuld met eene luisterende schare. Het geoeffende zangkoor, ondersteund door een genoegzaam aantal onzer verdienstelijke muzikanten, de nitmuntende organist, de begaafde spreker en dichter, allen wendden volgaarne hunne talenten aan, om de feestvierende menigte eenen waarlijk heiligheden avond te schenken. De kollekte, ditmaal gehouden, was bestemd om arme kinderen door het schenken van eenig voedsel aan te moedigen tot het geregeld bezoeken der scholen, waartoe dit op de scholen zelf uitgereikt zal worden.

Zoo als wij vernemen, belooft de geheele opbrengst van het feest eene som van f 746,93, waaronder het bedrag der kollekte, groot f 84,03.

Schoon deze laatste som niet geheel toereikend moge zijn voor het beoogde doel, mag zij toch aanzienlijk genoemd worden, wanneer men haar met de gewone en ook met de vroegere kollekten bij zoodanige gelegenheden vergelijkt.

Ten slotte van dit eenvoudig bericht brengen wij onzen hartelijksten dank toe aan allen, die tot dit echt Christelijk feest iets hebben bijgedragen, en ontboezemen den wensch, bij voortdurende op het Kernfeest, zoo eigenaardig geschikt voor dergelijke feestvieringen, op zoodanig hartverheffend genot onthaald te worden.

Jeremiade van een' stillen Duitschen burger.

Dierbaarste Vriend! Welke tijden! Welke tijden! Ik geloof, dat de lieve God daarboven genoeg heeft van het regeren der wereld en haar nu aan haar eigen lot overlaat. Daarvan heeft niemand anders de schuld dan de nieuwwijze jeugd, die op het laatst nog zelfs den hemel voor eene Republiek zal verklaren.

Hebben wij, rustige, stille burgers in den lande, in de maand Maart niet alles gedaan voor het heil van het groote Deutsche Vaderland? Wij hebben de grootste Deutsche kokarden, die maar te krijgen waren, aan den hooft vastgemaakt; wij hebben, om nog meer te doen, het Zwart-Rood-Gouden lint in het knoopsgat gestoken, wij hebben gezongen: „Schleswig-Holstein meer eenichlung“, en het ééne glas voor, — het andere na op het welzijn der verkregen regten geleid! Maar wij wenschten rust en orde, en in de eerste plaats wenschten wij aching voor het begrip van den eigendom. Maar daar heeft de lieve jeugd al het bestaande, even als een spel kaarten, door elkander geworpen en eene Babylonische verwarring in de wereld gebracht! — Ach, dierbare vriend, gij kunt w in het geheel niet voorstellen, hoe razend het er thans in mijn anders zoo vriendelijk huis uitziet. Ieder lid mijns huisgezins vormt afzonderlijk eene woedende partij. Fritz, mijn oudste zoon, is een razende Republikein. Hij heeft zijne kamer rood laten behangen. Hij draagt een' roodden halsdoek en een rood vest; hij schrijft met roode lukt en drinkt slechts roodden wijn. Sedert korten tijd gebruikt hij alleen roode zakdoeken, en heeft hij zelfs zijn bed rood laten overtrekken, om rood-republikeinisch te kunnen smoken. Ten laatste laat hij zich zelfs rood verwen. Thans toch ziet hij er bijna reeds uit als SAMUEL, in den Freischütz! Ouophoudelijk predikt hij de leerstelling der Barrikades en ergert

hij zich over de laaawheid onzer straatsteenen, die in 't geheel nog niet in de dienst der revolutie gestreden zijn.

Mijn jongste zoon is een Democraat in den ruimsten zin des woords en een populaire volksman in de uiterste mate. Hij houdt lange redevoeringen en verkoopt de heffte des volks. Uit wiens beurs? Deze vraag is gemakkelijk te beantwoorden. Daarenboven houdt hij er, om zoo te spreken, een permanent kattenmuziek-orkest op na, waarvan de leden op zijn' wenk voor de vensters van lederen in ongenade gevallen burger eene oorscheurende symphonie uitvoeren. Het spreekt van zelf, dat dit insgelijks op mijne kosten gekleedt. In de vorige week ben ook ik, als lid van den imperialen gemeenteraad, met zulk eene kattenmuziek verveerd geworden; bij welke gelegenheid mij een half dozijn nieuwe ruiten door de volksconventie ingestomen werden. Toen ik mijn' zoon voorhiel, hoe onbetamelijk het was, dat een vader door zijn eigen vleesch en bloed kattenmuzikalsch behandeld werd, en dat deze vader bovendien nog zijne schande moest betalen, antwoordde hij zeer droogjes: „dat in de Politiek noch familie-, noch vriendschapsbanden bestonden!“ Zoo is mijn tweede zoon.

Mijne dochter (Goddank, de eenigste) is eene socialistische schrijfster en presidentske van de alhier bestaande Vrouwen-klub. Vóór 14 dagen heeft men haar eene serenade gebracht, bij welke gelegenheid zij uit het venster eene revolutionaire redevoering hield, en het volk de belofte gaf van tot het uiterste de voorrechtster te zullen zijn van zijne regtvaardige zaak. Zij schimpte zoo hevig op de bezittende klasse, dat ik, die toen te bed lag, mij schaamde een welgesteld man te zijn.

Wat mijne vrouw betreft, deze houdt het met alle partijen, voornamelijk echter met haren oudsten zoon, den Republikein. In de vorige week heeft zij hem met een rood fluweelen mutsje verrast; zij zal hem misschien in de volgende maand, op zijn' geboortedag, een gouden guillotineje vereeren.

Mijn boekhouder, echter, die tot vóór de Maartgebeurtenissen een zeer goed en rechtschapen mensch was, is een woedend Communist, wien het deelen in het hoofd is gevezen. Dat mensch beheert mijne kas en denkt aan 't deelen! Zie, zoo iets is inderdaad geen dwaasheid.

Wanneer ik nu aan tafel onder mijne familie zit, dan heb ik, in plaats van tafelvreugde, het bitterste tafellijden. Daar wordt iedere schotel met eene steek of een schimpwoord gebruikt. Volksconventie tot soep; Geldaristokratie tot rundvleesch; Barrikades tot groente; Proletariaat tot wildbraad en Communismus tot dessert. Indien ik het waag, een woord daartegen in te brengen, dan word ik dadelijk uitgescholden voor een' Reactionair en druiloor. Dat ik Commerciaal ben en de Orde bezit voor burger-verdiensten, dit kunnen mijne kinderen mij in het geheel niet vergeven; zij zeggen, dat dit eene dubbele familie-schande is. — Werkelijk durf ik de orde niet meer dragen, zoo word ik door mijne kinders opgevoed.

Ten laatste zullen zij mij nog dwingen, mijne witte slaapmuts rood te laten verwen, opdat ik daarmee als Jakobijn mijn hoofd op het hoofdkussen legge. Wat zal ik doen? De rust gaat mij boven alles; en om den huisvrede te behouden, word ik uit vertwijfeling eindelijk nog een Republikein. Het is God geklaagd!

C.

SEBASTIAN FENCHELMAIER.

Afdwalingen van den smaak.

In het Engelsche dagblad *the Athenaeum* lezen wij de volgende treffende opmerkingen: „De menschen, welke de wereld met de helden deelen, schijnen heden ten dage de dwergen te zijn. Wars van Marokko en in de verwachting van Egypte, zagen de Parijzenaars zich gelukkigerwijze van een nieuw onderhoud voorzien. In het begin van Februarij deses jaars (1848) werd de straat Richelieu plotseling in eene groote opschudding gebracht. Een reiswagen, door vier paarden getrokken, bereden door een' voorrijder in liverei en gevolgd door twee wagens met pakkaadje en bedienden, reed (of liever vloog) naar het *Hôtel des Princes*. De hooge persoon, die al deze beweging veroorzaakte, was eene 17jarige dwergin; zij was ongeveer zoo groot als *Tom-Pouce*, en noemde zich: „*Markgravin van Lilliput*.“ Dwergen schijnen inderdaad geene zeldzaamheid te zijn: — er bestaat zelfs vrees, dat de markt met zulke wangestalten zal overgevolgd worden. Sedert men hun natuurlijk ongeluk als een recht op rijkdom en onderscheiding beschouwt, komen zij van alle kanten uit hunne schuilhoeken te voorschijn. Nog twee of drie zoodanige persoontjes zullen — zoo als het ons toeschijnt — toe-reikende zijn, om de reuzen wederom in de mode te doen komen. De groote kon kwalijk eene meer prettige satire op zich zelf maken, dan door de kleinheid waardig te vinden, om met sterren, armbanden en gouden degen enz. begiftigd te worden.

Het schilderen op Lava.

Het *Journal des Débats* berigtte onlangs, dat het schilderen op lava — betwelf wij dachten, dat iets nieuws was voor het publiek — reeds voor 20 jaren door den heer MORTAL-QUE, eenen schilder, uitgevonden is. Zijn schoonzoon HACHETTE hield zich insgelijks met deze kunst bezig. De heer HACHETTE, architect van St. Vincent de Paul, was van meening, dat de lava zeer wel konde gebruikt worden ter versiering van gebouwen. Deze vloeibare stof kwam weldra in gebruik voor de bordjes der straten van de hoofdstad, en ABEL DE PUJOL gebruikte dezelve voor een altaar in de kerk der *Heilige Elizabeth*. Toen nam JOLLIVET met goed gevolg de proef, om de lava tot grootere tafereelen te gebruiken. — HACHETTE en JOLLIVET verklaren beiden eenparig, dat het gebruik maken van deze nieuwe uitvinding eenen minder moeilijken en minder langen leertijd voor den kunstenaar vordert, dan het fresco-schilderen.

Verhouding.

In Frankrijk heeft men ongeveer 10 miljoen stuks horenvée en 32 miljoen stuks woldragend vee. Dewijl Frankrijk ongeveer 35,000,000 inwoners bevat, zoo komt één os op 3½ verteerder, of 100 ossen op 375 inwoners en niet volkomen één hamel op één' persoon.

De kracht van den stoom.

Meer dan 100,000 menschen waren gedurende 20 jaren bezig met het bouwen der grootste piramide van Egypte. Volgens de berekening van den heer DUPIN, zouden de Engelsche stoommachines binnen de 18 uren het geheele product van deze buitengewone aanwending van menschelijke kracht, in het naar boven brengen der steenen, tot stand kunnen brengen.

Kerknieuws.

Men verneemt, dat ter vervulling van de vacante predikantsplaats te Wijnjetp c. a. het volgende viertal van kandidaten is geformeerd: H. A. KREMER, B. F. BRUGSMA, J. RIJVELD BOSCH en W. PALMER VAN DEN BROEK.

Laatste berigten nopens de verbreiding der Cholera.

GRONINGEN, 28 December.

Den 26sten zijn hier door de Cholera geene personen aangetast, geene overleden en geene hersteld; — den 27sten zijn er weder 3 aangetast, 3 overleden en 2 hersteld; — den 28sten geene aangetast, 1 overleden en 1 hersteld. Totaal tot heden: 248 aangetast, 129 overleden, 108 hersteld en 11 nog onder behandeling.

In den avond van den 23sten dezer is te Nierzijl, na eene ziekte van 9½ uur, aan boord van den Tuischipper JOHANNES POT, een meisje aan de Cholera overleden.

	Lijders.	Overl.	Herst.
Te ROTTERDAM, van den 21sten tot en met den 25sten Dec.	34	28	18
(Totaal te ROTTERDAM)	1184	622	414
Te DORDRECHT, van den 22sten tot en met den 25sten Dec.	3	1	—
Te LEBDEN, van den 22sten tot en met den 23sten Dec.	14	8	4
(Totaal te LEBDEN)	346	165	94
Te UTRECHT, van den 17den tot en met den 24sten Dec.	88	46	36
(Totaal te UTRECHT)	335	166	97

LONDEN, 23 December. Het aantal aangegevene cholera-gevallen bedroeg gisteren 147, waarvan 53 overleden. In ENGLAND, behalve te Londen, waren tot den 24sten December aangegeven 259 lijders, waarvan 136 overleden en 88 hersteld zijn.

In SCHOTLAND zijn tot den 22sten December aangegeven 2403 lijders, waarvan 1064 overleden en 383 hersteld zijn.

Ingezonden stukken.

Koninklijke Akademie te Delft.

In een artikel over de Koninklijke Akademie te Delft, dat de redactie van dit dagblad de vriendelijkheid had in het

nommer van den 19den December op te nemen, is alleen de weldadige invloed, die deze school op onze industrie moet uitoefenen, opgenoemd; maar dit is niet al het nut, dat deze school kan stichten.

Buiten dat is die Akademie de kweekschool voor ambtenaren van verschillende betrekkingen, bij welke de wijskunde toegepast moet worden en in dezen heeft het Gouvernement er even zoo wel als de Maatschappij belang bij, dat die ambtenaren, met het vak, waartoe zij worden benoemd, grondig bekend zijn. De roeijer, de kadaster-landmeter, de ijker kunnen hier hunne kennis opdoen, waartoe overal elders de gelegenheid schaars gevonden wordt, terwijl die school in allen gevallen het nut sticht, dat in het vervolg onbekwame personen uit die posten worden geweerd.

Ook worden aan de Koninklijke Akademie civiele ingenieurs gevormd, voor wier opleiding vóór de oprichting der school in ons land geene gelegenheid bestond: en toch vindt men in alle andere staten van Europa civiele ingenieurs. Bij het daarstellen van alle groote en belangrijke werken ziet men hen in andere landen op den voorgrond, de plannen ontwerpen, de uitvoering besturen: en zou nu ons land minder behoefte aan civiele ingenieurs, dan andere landen van Europa hebben? Wij gelooven juist het tegendeel. Om dit aan te toonen, willen wij afzien van den hoogst voordeligen invloed, die de civiele ingenieur op het fabriekwezen uitoefent, slechts uit zijnen overigen zeer grooten werkring op den hoogst nuttigen arbeid wijzen, die hij in ons land in de heemradschappen, zijvestenijen, polders, enz. kan verrigten, ter verbetering der onvoldoende waterlozing, die bijna overal gevoeld wordt en zich kenmerkt door den gedurig veel te hoog binnenvoerstand, die de opbrengst der landerijen nu en dan geheel of gedeeltelijk verloren doet gaan.

Die klagen over te hoog binnenvoerstand zijn overal en algemeen en komen gedurig uit den boezem der collegies, die met het beheer der heemradschappen, zijvestenijen, polders, enz. zijn belast, zelve voert.

Dat hier, bij de passieve verhouding van de ingenieurs van den waterstaat tot genoemde collegies, gebrek aan wetenschappelijke kennis de voornaamste oorzaak is, waarom de landbouw nog steeds met te hoog binnenvoerstand te kampen valt in het oog, als men de samenstelling der collegies nagaat. Die collegies bestaan altijd uit belanghebbenden, uit landeigenaars, van wie men het noch kan vergen, noch kan verwachten, dat zij op de hoogte der zeker zeer moeilijke aan te leeren wetenschap staan. Dikwijls heeft zoodanig collegie een' opzigt, wiens wetenschappelijke kennis ook niet zoo ver reikt als noodig is en wiens advies toch soms gevraagd wordt. Daardoor is het, dat bij vele aangewende middelen tot verbetering, de waterlozing toch onvoldoende blijft, en dat men, na het ondergaan van de eene teleurstelling een ander middel aangrijpt, om eene nieuwe teleurstelling te gemoet te ijen, die allen de landerijen meer bezwaren en dikwijls wantrouwen tegen ieder volgend plan van verbetering verwekken.

Al die bezwaren voor de afwatering zouden zekerlijk wegvallen, wanneer voornoemde collegies civiele ingenieurs van de Delftsche Akademie met het oppertoezicht op de objecten van afwatering belastte en als tevens door hen plannen van verbetering wierden opgemaakt; er valt niet aan te twijfelen, dat dan de landbouw bevrijd zou worden van zijnen grootsten en gevaarlijksten vijand, het water. En tot het nemen van zulke ingenieurs moet het, zoo zij meer talrijk worden, in die collegies wel komen, wil men in de middelen, die men ter verbetering der waterlozing aangrijpt, niet gedurig de kostbare speelbal van het toeval zijn.

Uit dit oogpunt beschouwd, kan de Koninklijke Akademie van Delft voor onzen landbouw meer wezenlijk nut stichten, dan hij immer van eenig beschermingsstelsel kan verwachten. Het zal daarom eene gewichtige taak zijn, die, naar wij hopen, de afgevaardigden in de nieuwe Kamer der Staten Generaal, niet alleen in het wezenlijke belang van de Nijverheid, zoo als wij in het nummer van den 19den Decem. hebben aangetoond, maar ook van den landbouw, zullen vervullen, om te protesteren tegen de opheffing der Koninklijke Akademie te Delft; want zoo er een vak is, waarbij de wetenschap in het belang van den landbouw nuttige en ontwijfelbare uitkomsten geeft, het is bij alles, wat betrekking heeft tot de waterlozing, aan welke verbetering, wij herhalen het, onze landbouw zoo veel behoefte heeft, en welke verbetering bij alleen van der zake kundige mannen kan verwacht, die onbetwistbaar aan de Koninklijke Akademie te Delft worden gevormd.

* *

Lijst der Nederlandsche Schepen.

- welke de Soud gepasseerd zijn.
- 16 — Fenenga, de Welvaart (Muiden), v. Koningsberg. n. Amst. Tiktak, Jantina Femmehina (Pekela), v. Dantzig n. Rott.
  - 18 — de Vries, Friesland (Woensd), v. Riga n. Vlaardingen. Greven, Lammehina (Pekela), v. Pillau n. Grimsby.
  - 19 — de Jonge, Antje Sleeswijk (Lemmer), v. Petersb. n. Amst. Nieveen, Jacoba Catharina (Groningen), v. Dantzig n. Naatje, Jan Hero (Pekela), v. Colberg n. Rotterdam. Bieze, Bouwina (Pekela), v. Riga n. Antwerpen. Weijland, de Zwiger (Veendam), v. Petersb. n. Amsterdam. Wever, Gezina Bertha (Veendam), v. Riga n. Abbeville.
  - 20 — Zwaal, Barend (Harlingen), v. Petersburg n. Bordeaux. de Jong, Heperus (Woensd), v. Petersburg n. Bordeaux. Teensma, de jonge Brechtus (Krommenie), v. Petersb. n. Amst.
- De Wind den 16den W.; den 18den W.N.W.; den 19den en 20sten O.Z.O.

ELSENEUR, 20 December 1848.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 22sten tot en met den 28sten December 1848 zijn te Groningen geboren 9 zoons en 14 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 17 ouden en 7 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

AMSTERDAM, 27 December.

Tarwe en Rogge stil; alleen verkocht van Tarwe bij gerijf, 127 8 b. Poels. f 320. Rogge, Gerst en Haver sonder handel. Koolzaad 1 p.v. lager, op 9 vat in April 64 p.v.; Sept. en Oct. 60½ p. v. — Lijnzaad: Beschadigd Egyptisch velling f 7½, 1 per mud. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering iets flauwer; op 6/w. f 38,50; in de stad f 40,50; Vlieg. f 37,50; Mei f 39,25; Sept. en Oct. f 35,75 a 50 a 75. — Lijnolie op 6/w. f 28,75; Vlieg. f 25,75; Hennepolie op 6/w. f 35; Vlieg. f 34. — Raapkoeken f 52 a f 55. — Lijnko. ken f 8 a 10.

LONDEN, 22 December. Hollandse Boter was veel beter gevraagd en de prijzen der beste soorten zijn 2 sh. gestegen, die der ordinaire zijn nimmiaal. De noteringen zijn: beste Vriessche hooi 98 sh. a 102 sh., ord. 74 sh. a 84 sh., Hollandse 80 sh. a 84 sh., Zwolsche 82 sh. a 86 sh., Groninger 68 sh. a 74 sh.

RIJS-COUPANT DER EFFENTEN.

Amsterdam, 27 December.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 48½, 48½, 48½; Dito Cert. 3 pCt. 57½, 57½, 57½; Dito op rescontre 4 pCt. 74½, 74½, 74½; O. I. Leening 4 pCt. 78, 78½; Amort. Synd. 3½ pCt. 74½. — BELGIE, 2½ pCt. 42; Dito bij Roth-schild 2½ pCt. 41½, 42. — FRANJE, L. bij Ardoin van 85 £ 5 pCt. 10½, 10½; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 10, 10½, 10; Dito bij Dito, Onbep. Stukken, 5 pCt. 9½, 9½; Dito 3 pCt. 28½; Dito Binnenl. a 6 m. 3 pCt. 19½, 19½, 19½; Coup. Ardoin 7, 7½; Passive 3½; Fr. Uitg. 3. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 26½, 26½, 26½; Dito Dito 4 pCt. 27, 27½, 27½. — RUSLAND, Oblig. Hope 1798 en 1816 5 pCt. 100; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 99½; Certific. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 89; Dito bij Hope 4 pCt. 70, 70½; Certific. van Inschrijving in Assignation 6 pCt. 59½. — POLEN, Certificaten 4 pCt. 64½. — OOSTER-RIJK, Metall. 5 pCt. 71½, 71½, 71½; Dito 2½ pCt. 36½, 38; Amerik. Bank-Act. 3½, 3½; Braz. 5 pCt. 77½, 77½; Dito 1848 5 pCt. 76; N. Mex. 5 pCt. 21½, 22, 21½; Peru 6 pCt. 30½, 38, 30½; Gren. 1 pCt. 14½, 14½, 14½; Ecuador 2½, 2½, 2½; Venez. 2½ pCt. 19½, 20, 20.

Bij zeer levendige affaire in Integralen hebben zich de prijzen onzer binnl. fondsen algemeen enigermate verbeterd. Spaansche bij eenigen omzet in de beide hoofdsorten iets aangenamer. Portug. blijven na eenige dobbering nagenoeg als gisteren. Oostenrijksche iets flauwer.

Van Zuid-Amerik. waren Peru tot veel verlaagde koersen aangeboden; daarentegen Venezuela meer gezocht. Over het algemeen was de handel daarin zeer geanimeerd.

Braz. 1824 v. 200 £ 75; Venez. Uitg. v. 100 £ 5½, 6; Gren. Onbep. St. 1 pCt. 13½, 13½, 13½; Dito Uitg. 2½; Ecuador Coup. 18, 18 cts; Peru Coup. f 2½, 1½, 1½; Bl. Gr. Coup. f 1½. Koers van het geld: Frolongate 2½; Beleening 2½; Disconto 3 pCt. Laatste Prijzen te 5 uur: Integr. 2½ pCt. 48½; Ard. a 510 £ 10; Binnenl. 3 pCt. 19½; Metall. 2½ pCt. 37½.

Te Groningen, bij C.M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.